

Besluitenlijst raadsvergadering Overbetuwe d.d. 3 juli 2018

Aanwezig: De dames C.E.M. de Boer (vanaf 17.06), J.J. van Brakel-Huijgen, C.J. Bruinsma, C.J.T. van Kerkhof, D. Kloosterman-van Kamperdijk, E.C. Patalias-Pieks, J. Rouwenhorst (vanaf 17.04), D.J.M. Vennis (tot 19.30 en vanaf 21.40), J. Versluis en M.A.C. de Vries en de heren M. van Baak, L. Consoli, A.T.L van den Dam, R. Eefting (vanaf 17.22 tot 17.48 – 19.45 terug), E. Elbers, K. Grimm, D.J.T. Janssen, H. Krijgsman, F.H.J.A. van der Linden (vanaf 17.04), M. Markus, J.J.M. van den Moosdijk, H.J. Mulder, A.H. Post, H.W.G.M. Vreman, P.R. de Vries, P.W. de Waard, G.J.M. op de Weegh, mevr. A.M.P. Raijmakers (plv. griffier) en de heer A.S.F. van Asseldonk (voorzitter).

Afwezig: Mevrouw J.T.A. Hanekamp-Janssen en de heer R.B.H. Beune.

Ook aanwezig: De wethouders J.A.M. van Baal, R.W.M. Engels, W.H. Hol en D.E.W. Horsthuis-Tangelder, en secretarissen C.W.W. van den Berg en M. Vincent.

Nr.	Onderwerp	
1.	Opening.	De voorzitter opent de vergadering om 17.00 uur. Stemmingsnummer 12, mevr. De Vries,
2.	Vaststelling agenda.	De agenda wordt conform voorstel vastgesteld.
3.	Ingekomen stukken en mededelingen.	De voorzitter geeft aan dat mevrouw Hanekamp en de heer Beune afwezig zijn en dat er enkele raadsleden iets later komen en mevrouw Vennis en de heer Eefting tussentijds even weg zullen zijn.
4.	Spreekrecht publieke tribune.	De heer R. Barends wil o.a. extra aandacht voor de omgevingsvisie en het Sociaal Domein
5.	Coalitieprogramma en Kadernota 2019	CDA spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. (bijlage 1) Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Hun inbreng gaat met name over lopen, rennen, meten, bijstellen en finishen. • Creativiteit en innovatie vinden zij heel belangrijk. • Gespreide verantwoordelijkheid verdient extra aandacht.

		• Zorg er voor een brouwbare overheid te zijn. • Onderlinge solidariteit is erg belangrijk. • Vitale sportparken verdient extra aandacht. • Zij willen een integrale aanpak van het Sociaal Domein. • Vitale dorpen verdient extra aandacht, vooral voor Oosterhout en Driel en hoe is de stand van zaken in Heteren? • Zij willen investeren in de economie, maar wel met behoud van het landelijk karakter van onze gemeente. • Zij willen een compleet uitvoeringsplan van het coalitieakkoord in nauwe samenhang met de kadernota. • Burgerparticipatie is erg belangrijk. <u>D66</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. <i>(bijlage 2)</i> Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Zij missen de link tussen doordacht beleid en acties in deze kadernota. • Zij zijn daarom benieuwd naar de te realiseren uitvoeringsnota. • Zij vragen extra aandacht voor de problematiek bij sportverenigingen. • Zij zijn bezorgd over de ontwikkelingen bij de spoorzone in Elst. • Zij willen een versnelde uitvoering van de routekaart duurzaamheid. • Regionale samenwerking moet effectief en controleerbaar zijn. • Zij pleiten voor gratis wifi in alle kernen. • Wat gaat het college extra doen om de problemen op de arbeidsmarkt aan te pakken? • Zij pleiten voor een betere burgerparticipatie. <u>BBO</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. <i>(bijlage 3)</i> Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Zij zijn blij met de solide financiële basis in deze kadernota. • Het sociaal domein, met name de WMO, Jeugdwet en Participatiewet verdienen extra aandacht. <u>GBO</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. <i>(bijlage 4)</i> Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Zij vragen extra aandacht voor transparantie, communicatie en participatie. • Zij willen sterkere kernteams. • Ook zij willen een concreet uitvoeringsplan van het college ontvangen. • Zij willen dat de raad nauw betrokken wordt bij het opstellen van de nota openbare veiligheid. • Zij willen extra aandacht voor het openbaar vervoer tussen Heteren en Elst. • Extra aandacht vragen zij voor de culturele ambities van onze gemeente.
--	--	---

		• Zij vragen om extra aandacht voor het realiseren van een vitaal sportpark De Pas. • Wanneer is de nulmeting voor sportparken gerealiseerd? • Zij pleiten voor verduurzaming van sportparken. • De uitvoering van het sociaal domein vraagt om extra aandacht. • Zij pleiten voor meer en extra gedifferentieerde bouw in onze gemeente. • Zij willen een halfjaarlijks verslag over de bedrijfsvoering binnen onze organisatie. <u>GL</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. (bijlage 5) Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • In grote lijnen kunnen zij zich vinden in het coalitie-akkoord. • De doorvertaling van coalitie-akkoord naar de kadernota kan beter, vandaar ook hun wens voor een uitvoeringsnota. • Zij menen dat transparantie en duurzaamheid extra aandacht nodig heeft. • Zij willen duidelijke regels m.b.t. de CO2 uitstoot. • Zij willen vergroening van de mobiliteit. • Zij vrezen voor een verzakelijking van de uitvoering van het sociaal domein. • Zij vragen om extra aandacht voor een goede participatie bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie. • Welke risico's verwacht het college tot 2022? Dit omdat de algemene reserves extra worden aangevuld. <u>CU</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. (bijlage 6) Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Ook zij vragen om een uitvoeringsnota van het college. • Zij pleiten voor een inclusie agenda. • Voor het gebruik van de Gelrepas zal duidelijkere communicatie nodig zijn. • Gaat onze gemeente de kosten voor taalonderwijs voor statushouders ook kwijtschelden? • De uitvoering van de duurzaamheidskalender verdient op diverse terreinen extra aandacht. • Zij pleiten voor doelgericht handhaven. • Woningtoewijzing verdient extra aandacht. • Prognose van de algemene reserve is mooi, maar mag niet ten koste gaan van bijvoorbeeld het welzijn en de zorg van onze inwoners. <u>VVD</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. (bijlage 7) Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Ook zij pleiten voor een concreet uitvoeringsprogramma van het college. • Hoe en wanneer denkt het college een visie op het economisch beleid te realiseren? • Duurzaamheid verdient wat hun betreft ook extra aandacht. • Zij pleiten voor uitvoering van plannen, o.a. in de
--	--	--

		woningbouw, MFC's, dorpskernen en in sport en cultuur. • Zij vragen ook extra aandacht voor mobiliteit en sociaal domein. • Ook vragen zij aandacht voor doelgericht handhaven en groenonderhoud. • Zij zijn bezorgd over de uitvoering van alle, door de raad gewenste ambities, door het ambtelijk apparaat. <u>PvdA</u> spreekt haar reactie uit op de voorstellen van het college en de ingediende amendementen en moties. (bijlage 8) Onderstaand enkele vragen dan wel opmerkingen uit deze reactie: • Zij vinden het beleid in deze kadernota en het coalitie akkoord weinig vooruitstrevend. • Zij willen weten of bij de RTG al sprake is van een “nee, tenzij” of van “ja, mits” fase. • Is er ruimte voor nieuwe ideeën op het gebied van duurzaamheid of wordt strikt gehouden aan de uitvoering van de routekaart? • Zij willen nadere informatie over de uitvoering van Elst Centraal. • Zij pleiten voor een duurzaam voedselsysteem. • Zij willen dat er een onderzoek komt voor het realiseren van windmolens langs de A50. <u>De voorzitter</u> schorst de vergadering tot 19.30 uur. <u>De voorzitter</u> heropent de vergadering om 19.38 uur. Hij geeft aan dat motie M-9 is aangepast. <u>Wethouder Hol</u> geeft reactie op de diverse vragen, opmerkingen, amendementen en moties die betrekking hebben op zijn portefeuille, te weten o.a.: • *De gevraagde kaders en ambities zullen in de uitvoeringsagenda worden verwoord. Bij de begrotingsraad van 6 november 2018 zal de uitvoeringsagenda kunnen worden vastgesteld. • Zoals reeds afgesproken zal de sportnota voor het eind van dit jaar gerealiseerd zijn. • Hij vindt het een goede zaak de raad, voor zover mogelijk, te betrekken bij de plannen voor vitale sportparken. • Hij is in overleg met alle verenigingen over de overdracht van sportvelden. • *Hoewel er al een nota risicoreserve is vastgesteld door de raad zal de raad betrokken worden bij de totstandkoming van de algemene reserves. • *Binnenkort zal er een informatiememo komen over de stand van zaken met betrekking tot Elst Centraal. • Hij omarmt amendement A-7, omdat ambities inderdaad nog verwoord moeten worden. • Amendement A-8 steunt hij niet, omdat voor de plannen van Excelsior nog te veel zaken onduidelijk zijn. De overleggen vinden al plaats, zodat bij de begrotingsraad hierover meer duidelijk zal zijn. • Amendement A-10 omarmt hij niet, omdat in onze gemeente gekozen is voor de breedtesport. Bij de discussie
--	--	---

		over de sportnota zou A-10 over Overbetuwe Topsport besproken kunnen worden. • Motie M-7 ziet hij als een steun voor hem in de rug, zodat hij deze motie zeker omarmt. • Motie M-20 zou hij het liefst, gelet op eerdere discussie hierover, aanhouden. <u>Wethouder Van Baal</u> geeft reactie op de diverse vragen, opmerkingen, amendementen en moties die betrekking hebben op zijn portefeuille, te weten o.a.: • De prioritering van woningbouw is door 19 gemeenten in een convenant vastgelegd. • *Hij zegt toe periodiek informatie te zullen verschaffen over de prioritering in de woningbouw. • Amendement A-2 steunt hij. Het is een goede zaak om een norm vast te stellen, waarmee het college verder kan. • *Het onderzoeksrapport met betrekking tot groenonderhoud van maart 2018 zal hij ter kennisname aan de raad sturen. • Amendement A-6 omarmt hij, al is 3 miljoen euro niet voldoende. De uiteindelijke dorpsplannen zullen t.z.t. ter goedkeuring richting de raad komen. • Motie M-3 omarmt hij, omdat het fysieke domein in de uitvoeringplannen zullen worden meegenomen. • Motie M-6 omarmt hij, omdat het een goede zaak is om o.a. ontmoetingsruimten te realiseren. Wonen, welzijn en zorg is hierbij van groot belang. • Motie M-10 ontraadt hij, omdat de grondprijzen voor sociale woningbouw sub regionaal al zijn vastgesteld. De uitvoering van Motie 87 wordt in de werkgroep wonen behandeld. *Rond oktober 2018 zal de raad worden geïnformeerd over de uitvoering van motie 87. • Motie M-14 ontraadt hij. De punten 1 en 2 kunnen wel omarmd worden, maar de overige niet omdat hier al rekening mee wordt gehouden en dus dat niet genoemd hoeven te worden. • Motie M-15 ontraadt hij, omdat inhoudelijk hier al rekening wordt gehouden. De tijdsplanning past hier dus niet bij. Als de tijdsplanning niet hard is kan hij de motie wel omarmen. • Motie M-16 omarmt hij. • Motie M-22 omarmt hij, al is het tijdspad voor verbreding A15 en afslag 38 nog niet duidelijk. <u>Wethouder Horsthuis</u> geeft reactie op de diverse vragen, opmerkingen, amendementen en moties die betrekking hebben op zijn portefeuille, te weten o.a.: • Er zijn grote uitdagingen de komende jaren op het gebied van duurzaamheid, Participatiewet, armoede- en minimabeleid en nieuwe mobiliteit. • Acties uit de duurzaamheidsagenda zijn o.a. om de CO2 uitstoot te verminderen. • *Een notitie over de Participatiewet zal samen met een notitie werkgelegenheidsprojecten Overbetuwe nog dit jaar aan de raad worden aangeboden. • Voor minimabeleid en kerngericht werken zullen onderzoeken moeten worden gefinancierd. • Na overleg met betrokkenen en extra subsidies van o.a. Breng en de provincie lijken de problemen voor de
--	--	--

		busverbinding Heteren-Elst verholpen te zijn. • Voor onderzoek naar duurzame mobiliteit wordt in 2019 en 2020 extra geld beschikbaar gesteld. • Of statushouders de kosten van taalondersteuning terug moeten betalen is afhankelijk van landelijk beleid hierover. • Vanuit een participerende samenleving in Driel kunnen, bij gebrek aan een dorpsraad, acties worden ondernomen. • In de werkgroep duurzaamheid zal, naast vele plannen, o.a. ook het mobiliteitsplan behandeld worden. • Amendement A-4 ontraadt hij, omdat er al een stimuleringsregeling voor de verenigingen is en er ook subsidies hiervoor vanuit het rijk worden verleend. • Motie M-4 omarmt hij, maar het organiseren van een conferentie vindt hij overbodig. • Motie M-5 is qua intentie prima, maar zou wat hem betreft in breder verband gezien kunnen worden. • Motie M-8 wordt omarmd, omdat voor de komende jaren al meer geld beschikbaar gesteld wordt voor verduurzaming. • Motie M-9 ontraadt hij, omdat er al een gesprek gepland staat met de initiatiefnemers. • Motie M-11 ontraadt hij, omdat dit een uitvoering van de routekaart betreft. • Motie M-12 omarmt hij, mede omdat een intentieverklaring hieromtrent pas getekend is. • Motie M-13 omarmt hij net als de vorige motie ook. • Motie M-18 wordt door het college ook omarmd. <u>Wethouder Engels</u> geeft reactie op de diverse vragen, opmerkingen, amendementen en moties die betrekking hebben op zijn portefeuille, te weten o.a.: • *Wat betreft de plannen voor Heteren zal er over 2 weken een informatiememo over de subsidieverstreking richting de raad gaan. • *Er zal een informatiememo richting de raad komen over de ontwikkelingen voor de bouw van het OBC-college. • Er zal een plan voor Oosterhout moeten komen zonder de kerk, hetgeen meer realistisch zal zijn voor uitvoering. Overleg hierover is er al met de Dorpsraad. • Motie M-19 ondersteunt hij, al zal het beschikbaar gestelde bedrag voor MFC Valburg dan niet meer voldoende zijn. • Hij heeft binnenkort overleg met de voorzitter van de stichting buurtverbinders met betrekking tot de websites. • Hij geeft aan dat een aantal moties en amendementen over het sociaal domein eigenlijk te vroeg zijn. *Hij zal daarom binnen 2 weken met een uitgebreide informatiememo komen over de visie op de organisatie van het Sociaal Domein. • Motie M-2 kan hij omarmen. • Motie M-17 gaat wat hem betreft nu te ver en ontraadt hij daarom. Ook hierover zal in een binnenkort te houden informatiebijeenkomst nader worden besproken. • Bij motie M-21 ontraadt hij met name punt 3, maar meent dat ook hier de informatiememo afgewacht zou moeten worden. Hij meent dat de motie m.b.t. de uitvoering te ver gaat. • Hij geeft aan dat bij de zorg de kwaliteit leidend is.
--	--	--

		<u>Burgemeester Van Asseldonk</u> geeft reactie op de diverse vragen, opmerkingen, amendementen en moties die betrekking hebben op zijn portefeuille, te weten o.a.: • *In de loop van het volgend jaar zal er een nieuwe nota verbonden partijen gerealiseerd worden. • Het plan voor een economische visie is nog in de maak. • Amendement A-1 omarmt hij, omdat dit aansluit bij dat wat het college belangrijk vindt. • Motie M-1 omarmt hij ook, omdat er al wordt gewerkt aan een evaluatie van het personeelsbudget en er gekeken wordt naar een tactische personeelsplanning. De resultaten hiervan zullen worden meegenomen in de begroting 2019. <u>De voorzitter</u> schorst de vergadering voor 15 minuten. Na 20 minuten heropent <u>de voorzitter</u> de vergadering. Hij geeft aan dat de moties M-6 en M-19 aangepast zijn, terwijl M-4 en M-14 mogelijk nog aangepast worden. <u>D66</u> geeft aan niet in te stemmen met M-5, M-11 en M-21 en de amendementen A-2, A-4, A-8, A-9 en A-10 <u>CDA</u> pleit voor sterke dorpen en wil daarom A-6 zeker in stemming brengen. Wat het Sociaal Domein betreft willen zij graag behouden wat al goed is, maar ook duidelijk daar waar nodig verbeteringen aangaan. De voortvarendheid hierbij van het college ziet hij met vertrouwen tegemoet. Gelet op de aangepaste motie M-4 zullen zij de motie M-9 niet steunen. <u>BBO</u> geeft aan, gelet op het antwoord van de portefeuillehouder, amendement A-8 in te trekken. Hij licht nog toe dat M-13, muziek in de klas, erg belangrijk is. <u>GBO</u> wil nog weten wat de effecten van de veldbezetting op De Pas zijn nu Elisha van zondag naar zaterdag is gegaan. Hij geeft aan de amendementen A-4 en A-10 te handhaven, zodat deze in stemming zullen worden gebracht. Zij begrijpen niet waarom het college M-2 wel en M-21 niet omarmen. Zij willen weten of het college n.a.v. M-4 wel of niet bereid is een conferentie te organiseren. Ook geeft hij aan dat zijn fractie niet unaniem zal stemmen bij M-13. <u>GL</u> meent dat er diverse amendementen en moties zijn ingediend, waarvoor wat hun betreft eerst beleid gemaakt moet worden, voordat er al geld beschikbaar gesteld gaat worden. Zij menen dat de werkgroep duurzaamheid niet deze hele zittingsperiode van kracht hoeft te blijven, zodat mogelijk een conferentie over duurzaamheid door een ander gremium georganiseerd moet gaan worden. Hij geeft aan dat M-14 inmiddels is aangepast. Zij pleiten nogmaals voor integrale professionele kernteams met o.a. een jeugdwerker, waarbij 11 extra fte's dan niet nodig zal zijn. Zij willen weten hoe de participatie in de nieuwe omgevingswet vorm zal krijgen. <u>CU</u> meent dat er naast veel geld voor sport ook de cultuur niet
--	--	---

	over het hoofd gezien moet worden. Zij hopen dat de portefeuillehouder voor de uitvoering van M-17 een modus kan vinden. <u>VVD</u> is blij met de toch wel positieve reacties over deze kadernota. Zij zullen A-6 steunen vanwege het signaal, maar menen dat het processen bij de revitalisering van dorpscentra beter moeten. Zij willen wat betreft duurzaamheid een integraal plan van de portefeuillehouder met acties. Zij steunen M-9 niet. MFC Valburg moet wat hun betreft energieneutraal gebouwd worden conform de eerste plannen die hiervoor enkele jaren geleden al gemaakt zijn. <u>PvdA</u> steunt A-6 niet, omdat zij de onderbouwing slecht vinden. Gelet op de reactie van de portefeuillehouder trekken zij M-10 in. <u>Wethouder Hol</u> geeft aan dat er voor de veldbezetting op De Pas wel degelijk rekening is gehouden met het feit dat Elistha van zondag- naar zaterdagvoetbal gaat. <u>Wethouder Van Baal</u> zegt toe de participatie in de nieuwe omgevingswet aan de orde te stellen bij de bespreking van de nieuwe omgevingswet in een voorbereidende vergadering. <u>Wethouder Horsthuis</u> geeft aan de nieuwe versie van motie M-4 te omarmen. <u>Wethouder Engels</u> geeft aan de raad vanaf het begin mee te nemen in de transitie bij het Sociaal Domein. Hij geeft aan dat motie M-2 wat hem betreft toekomstgericht is, zodat hij die omarmt. Bij M-21 heeft hij moeite met punt 3 Bij M-17 blijft hij van mening dat dit uitvoering is. Ook geeft hij aan dat voor MFC Valburg, ook gelet op de verduurzaming, maar ook omdat dit plan al enkele jaren loopt, meer geld beschikbaar gesteld moet worden. <u>De voorzitter</u> geeft aan dat bij M-21 punt 3 komt te vervallen. Hij brengt nu achtereenvolgend de amendementen, het collegevoorstel en de moties in stemming, waarvan de uitslagen luiden: <i>Amendement A-1 over doelgericht handhaven:</i> Dit amendement wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Amendement A-2 over groenonderhoud:</i> voor: de dames Van Brakel-Huijgen, Kloosterman-van Kamperdijk, Patelias-Pieks, Rouwenhorst, Vennis en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Grimm, Janssen, Van der Linden, Markus, Mulder, Post, Vreman, De Vries, De Waard en Op de Weegh, tegen: de dames De Boer, Bruinsma, Van Kerkhof en De Vries en de heren Van den Dam, Eefting, Elbers, Krijgsman en Van den Moosdijk; zodat dit amendement met 18 stemmen voor en 9 stemmen tegen is aangenomen. <i>Amendement A-4 over duurzaam renoveren verenigingen:</i>
--	--

		voor: de dames De Boer, Patelias-Pieks en Vennis en de heren Elbers, Post, Vreman, De Vries en Op de Weegh; tegen: de dames Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Rouwenhorst, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Eefting, Grimm, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder en De Waard; zodat dit amendement met 8 stemmen voor en 19 stemmen tegen is verworpen. <i>Amendement A-6 over revitaliseren dorpscentra Driel en Oosterhout:</i> voor: de dames Van Brakel-Huijgen, Kloosterman-van Kamperdijk, Patelias-Pieks, Rouwenhorst, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Eefting, Grimm, Janssen, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder, Post, Vreman, De Vries, De Waard en Op de Weegh, tegen: de dames De Boer, Bruinsma en Van Kerkhof en de heren Van den Dam, Elbers en Krijgsman; zodat dit amendement met 21 stemmen voor en 6 stemmen tegen is aangenomen. <i>Amendement A-7 over van kadernota naar uitvoeringsprogramma:</i> Dit amendement wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Amendement A-9 over Sociaal Domein:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Vennis en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Elbers, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Mulder, Vreman en Op de Weegh; tegen: de dames Patelias-Pieks, Rouwenhorst en De Vries en de heren Eefting, Grimm, Van den Moosdijk, Post, De Vries en De Waard; zodat dit amendement met 18 stemmen voor en 9 stemmen tegen is aangenomen. <i>Amendement A-10 over Overbetuwe Topsport:</i> voor: mevrouw Patelias-Pieks en de heren Post, Vreman en De Vries; tegen: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Rouwenhorst, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Eefting, Elbers, Grimm, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder, De Waard en Op de Weegh; zodat dit amendement met 4 stemmen voor en 23 stemmen tegen is verworpen. <i>Collegevoorstel over de Kadernota 2019:</i> Dit voorstel wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-1 over personeelsplan:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen.
--	--	--

		<i>Motie M-2 over optimalisering zorgstructuur:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-3 over werken aan vitale en leefbare dorpen:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-4 over duurzaamheid:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-5 over jongeren en afval:</i> voor: de dames Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Patelias-Pieks, Rouwenhorst en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Grimm, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Mulder, Post, Vreman, De Vries en De Waard; tegen: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Vennis en De Vries en de heren Eefting, Elbers, Van den Moosdijk en Op de Weegh; zodat deze motie met 19 stemmen voor en 8 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-6 over ouderen:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-7 over heel Gelderland sport op vitale sportparken:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-8 over duurzame inzet middelen:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Rouwenhorst, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Eefting, Elbers, Grimm, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder, Post, Vreman, De Waard en Op de Weegh, tegen: mevrouw Patelias-Pieks men de heer De Vries; zodat deze motie met 25 stemmen voor en 2 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-9 over windmolens langs A50:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Vennis en De Vries en de heren Van den Dam, Eefting, Elbers, Krijgsman, Van den Moosdijk en Op de Weegh; tegen: de dames Kloosterman-van Kamperdijk, Patelias-Pieks, Rouwenhorst en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Grimm, Janssen, Van der Linden, Markus, Mulder, Post, Vreman, De Vries en De Waard; zodat deze motie met 12 stemmen voor en 15 stemmen tegen is verworpen. <i>Motie M-11 over from the farm tot the fork:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Vennis en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Elbers, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Mulder, Post, Vreman en Op de Weegh; tegen: de dames Patelias-Pieks, Rouwenhorst en De Vries en
--	--	--

		de heren Eefting, Grimm, Van den Moosdijk, De Vries en De Waard; zodat deze motie met 19 stemmen voor en 8 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-12 over kennismaking met cultuur:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-13 over muziek in de klas:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Rouwenhorst, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Eefting, Elbers, Grimm, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder, Post, Vreman, De Waard en Op de Weegh, tegen: mevrouw Patelias-Pieks en de heer De Vries; zodat deze motie met 25 stemmen voor en 2 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-14 over investering fietspaden 2.0:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-15 over kaders ruimtelijke plannen;</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Patelias-Pieks, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Eefting, Elbers, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder, Post, Vreman, De Vries en Op de Weegh; tegen: mevrouw Rouwenhorst en de heren Grimm en De Waard; zodat deze motie met 24 stemmen voor en 3 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-16 over fietspad langs Linge:</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen. <i>Motie M-17 over jeugdzorg kernteams:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van Baak, Consoli, Van den Dam, Eefting, Elbers, Janssen, Krijgsman, Van der Linden, Markus, Van den Moosdijk, Mulder, en Op de Weegh; tegen: de dames Patelias-Pieks en Rouwenhorst en de heren Grimm, Post, Vreman, De Vries en De Waard; zodat deze motie met 20 stemmen voor en 7 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-18 over versnelling routekaart duurzaamheid:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Rouwenhorst, Vennis, Versluis en De Vries en de heren Van den Dam, Eefting, Elbers, Grimm, Krijgsman, Van den Moosdijk, Mulder, De Waard en Op de Weegh; tegen: de mevrouw Patelias-Pieks en de heren Post, Vreman en De Vries;
--	--	--

		zodat deze motie met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-19 over energieneutraal MFC Valburg:</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Patalias-Pieks, Rouwenhorst, Vennis, en De Vries en de heren Van den Dam, Eefting, Elbers, Grimm, Krijgsman, Van den Moosdijk, Post, Vreman, De Vries, De Waard en Op de Weegh; tegen: de dames Kloosterman-van Kamperdijk en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Janssen, Van der Linden, Markus en Mulder; zodat deze motie met 19 stemmen voor en 8 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-20 over SMART doelstellingen en indicatoren::</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Rouwenhorst, Vennis, en De Vries en de heren Van den Dam, Eefting, Elbers, Grimm, Krijgsman, Van den Moosdijk, De Waard en Op de Weegh; tegen: de dames Kloosterman-van Kamperdijk, Patalias-Pieks en Versluis en de heren Van Baak, Consoli, Janssen, Van der Linden, Markus, Mulder Post, Vreman en De Vries; zodat deze motie met 15 stemmen voor en 12 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-21 over doen wat nodig is::</i> voor: de dames De Boer, Van Brakel-Huijgen, Bruinsma, Van Kerkhof, Kloosterman-van Kamperdijk, Patalias-Pieks, Rouwenhorst, Vennis en Versluis en de heren Van den Dam, Elbers, Grimm, Krijgsman, Mulder, Post, Vreman, De Waard en Op de Weegh; tegen: mevrouw De Vries en de heren Eefting, Van den Moosdijk en De Vries; zodat deze motie met 23 stemmen voor en 4 stemmen tegen is aangenomen. <i>Motie M-22 over ontsluiting RTG – Knoop 38.</i> Deze motie wordt unaniem door de raad aangenomen.
6.	Sluiting	<u>De voorzitter</u> sluit deze vergadering 22.41 uur.

Aldus vastgesteld ter openbare vergadering van 4 september 2018

DE RAAD VOORNOEMD

De plv.griffier,

Mr. A.M.P. Raijmakers

De voorzitter,

Drs. A.S.F. van Asseldonk.

Bijlage 1:

Bijlage 2:

Voorzitter,

‘Een juli met zon, betekent niet automatisch dat we een mooie zomer krijgen’, oftewel ‘1 zwaluw maakt helaas nog geen zomer’. D66 Overbetuwe gaat voor een mooie zomer, wij zullen positief blijven meedenken zoals we dat altijd proberen te doen. Daar kunt u van op aan!

De Kadernota is kort, bondig en leesbaar. We missen echter wel de link tussen doordacht beleid en acties: zo lijkt het hap snap. We zijn als D66 Overbetuwe erg benieuwd of de uitvoeringsnota die het college ons toegezegd heeft dat ‘gat’ kan vullen. Hoe kijkt het college daar tegenaan?

D66 is een optimistische partij. We zien de economie dan ook voortvarend herstellen. Maar we zijn ook realistisch: niet al onze zorgen zijn weg. En we hebben in Overbetuwe zeker niet overal invloed op. D66 is blij dat wethouder Wijnte Hol een einde heeft gemaakt aan de financiële tombola van onze gemeente en ex-wethouder Ron van Hoeven de barricades op is gegaan voor het sociaal domein, cultuur en onderwijs. Wij hopen dat wethouder Hol dat ook gaat doen met een heldere visie, beleid met financiële routes voor binnen- en buitensportverenigingen in onze gemeente en daarbij een goede balans tussen investeren in Sport en Cultuur bewaart. We horen graag zijn antwoord.

Om het onderwerp vitaal sportpark hierbij aan te halen de vraag aan het college: sluit de insteek van vitale sportparken aan bij het doel van de sportnota die nog opgesteld moet worden? Of scherper gezegd, moeten we voor nieuwe voetbalvelden niet eerst de nut en noodzaak kunnen aantonen?

Risico-analyses laten tevens zien dat er geen directe problemen te verwachten zijn, maar een aantal lichten staat op oranje: tegenvallende meicirculaire, (hogere) kosten jeugdzorg, bouwkosten onder druk, salarissen rijksambtenaren (+4,7%). Laten we als raad en college alert blijven op onze gemeentelijke financiële situatie.

Als D66 willen we nog stil staan bij onze zorg over de ontwikkelingen rond de spoorzone in Elst. Hoe gaat het college daar in deze collegeperiode concrete invulling aan geven?

Op het terrein van duurzaamheid houden we als D66 de vinger graag aan de pols. D66 Overbetuwe vraagt dan ook aandacht voor het versnellen van de routekaart duurzaamheid en het MFC Valburg. Zie artikel in DG over oordeel over de klimaatplannen van de gemeenten in Gelderland: Overbetuwe bungelt onderaan. Dat kan echt beter vinden wij!

Voorzitter,

Regionale samenwerking moet in ogen van D66 effectief en controleerbaar zijn. Kan het college aan de slag gaan om de kaders en prestatieafspraken met verbonden partijen te concretiseren EN mogen wij die dit jaar nog verwachten?

Voorzitter,
Het zoet!

D66 is positief over het werk dat de afgelopen jaren door het vorige college is verzet. Er is ingezet op een toekomstbestendige financieringsmethodiek voor de riolering, hervorming van de wijkaanpak en de decentralisaties in het sociaal domein zijn ingeregeld.

In de ogen van D66 zijn er sinds de start van dit college al belangrijke stappen gezet om de lijn van het vorige college verder door te zetten. De D66 moties M18, M19 en M20 zijn daar een voorbeeld van. We zullen ook met vele andere moties en amendementen instemmen, juist omdat die vooruitkijkend en verbeterend voor de samenleving zijn. Compliment aan die indieners dus.

Zou het niet mooi zijn als er in de gemeente Overbetuwe over vier jaar een chocoladefabriek, een Garens spinnerij, een Medina aan het spoor en een multifunctioneel bedrijvent centrum rijker staan? Initiatieven die onze gemeente aantrekkelijker maken. Het aantal bezoekers sterk toeneemt en dus inkomsten voor onze gemeente nemen ook toe, door vele evenementen, de Sinterklaasintocht, de Luikse Markt, Elst op stellen en faciliteiten, zoals gratis WiFi in elk dorpscentrum en een echt herkenbare VVV. Zou het niet mooi zijn college?

Voorzitter,

De blik op vooruit. D66 is content met de in de kadernota voorgestelde impuls voor wonen en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Kan het college aangeven wat er momenteel rond de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt gebeurt en wat zij komende tijd extra gaat doen?

Wat D66 betreft moet de focus van de intensivering liggen op voldoende passende stageplekken.

Vergroening is voor D66 een belangrijk onderwerp, vergroening van tuinen bij huizen steunt D66 Overbetuwe dan ook van harte en vanzelfsprekend ook het onderzoek naar plaatsing van windmolens aan de A50.

Ten slotte:

Deze Kadernota als geheel zal snel de boeken in gaan als het minst "concreet" sinds jaren en een onwaarschijnlijke oorverdovende stilte op het gebied van "ambitie". Daar hebben we als raad overigens ook iets in te doen!

We hopen daarentegen dat het volgens ons - als raad en college - ondersteunt de in het recent onderzoek geconstateerde disbalans in de relatie tussen college en deze raad wel opgepakt gaat worden. Het college is te machtig en de raad te onmachtig. D66 heeft een motie over burgerparticipatie klaarliggen, maar deze omwille van het debat daarover aanstaande donderdag, nu nog niet ingediend.

D66 Overbetuwe hoopt van harte dat deze nieuwe raad het lef heeft om gezamenlijk die 'onmachtigheid' weg te werken. Wij vinden als D66 dat daar de komende 4 maanden een

werkbare route voor moet worden bepaald. Niet voor ons maar voor onze inwoners, die verdienen een echte dialoog met echte burgerparticipatie.

Kortom, laat de zomer maar komen!

Roel Eefting
Fractievoorzitter D66 Overbetuwe
Voorzitter,

‘Een juli met zon, betekent niet automatisch dat we een mooie zomer krijgen’, oftewel ‘1 zwaluw maakt helaas nog geen zomer’. D66 Overbetuwe gaat voor een mooie zomer, wij zullen positief blijven meedenken zoals we dat altijd proberen te doen. Daar kunt u van op aan!

De Kadernota is kort, bondig en leesbaar. We missen echter wel de link tussen doordacht beleid en acties: zo lijkt het hap snap. We zijn als D66 Overbetuwe erg benieuwd of de uitvoeringsnota die het college ons toegezegd heeft dat ‘gat’ kan vullen. Hoe kijkt het college daar tegenaan?

D66 is een optimistische partij. We zien de economie dan ook voortvarend herstellen. Maar we zijn ook realistisch: niet al onze zorgen zijn weg. En we hebben in Overbetuwe zeker niet overal invloed op. D66 is blij dat wethouder Wijnte Hol een einde heeft gemaakt aan de financiële tombola van onze gemeente en ex-wethouder Ron van Hoeven de barricades op is gegaan voor het sociaal domein, cultuur en onderwijs. Wij hopen dat wethouder Hol dat ook gaat doen met een heldere visie, beleid met financiële routes voor binnen- en buitensportverenigingen in onze gemeente en daarbij een goede balans tussen investeren in Sport en Cultuur bewaart. We horen graag zijn antwoord.

Om het onderwerp vitaal sportpark hierbij aan te halen de vraag aan het college: sluit de insteek van vitale sportparken aan bij het doel van de sportnota die nog opgesteld moet worden? Of scherper gezegd, moeten we voor nieuwe voetbalvelden niet eerst de nut en noodzaak kunnen aantonen?

Risico-analyses laten tevens zien dat er geen directe problemen te verwachten zijn, maar een aantal lichten staat op oranje: tegenvallende meicirculaire, (hogere) kosten jeugdzorg, bouwkosten onder druk, salarissen rijksambtenaren (+4,7%). Laten we als raad en college alert blijven op onze gemeentelijke financiële situatie.

Als D66 willen we nog stil staan bij onze zorg over de ontwikkelingen rond de spoorzone in Elst. Hoe gaat het college daar in deze collegeperiode concrete invulling aan geven?

Op het terrein van duurzaamheid houden we als D66 de vinger graag aan de pols. D66 Overbetuwe vraagt dan ook aandacht voor het versnellen van de routekaart duurzaamheid en het MFC Valburg. Zie artikel in DG over oordeel over de klimaatplannen van de gemeenten in Gelderland: Overbetuwe bungelt onderaan. Dat kan echt beter vinden wij!

Voorzitter,

Regionale samenwerking moet in ogen van D66 effectief en controleerbaar zijn. Kan het college aan de slag gaan om de kaders en prestatieafspraken met verbonden partijen te concretiseren EN mogen wij die dit jaar nog verwachten?

Voorzitter,
Het zoet!

D66 is positief over het werk dat de afgelopen jaren door het vorige college is verzet. Er is ingezet op een toekomstbestendige financieringsmethodiek voor de riolering, hervorming van de wijkaanpak en de decentralisaties in het sociaal domein zijn ingeregeld.

In de ogen van D66 zijn er sinds de start van dit college al belangrijke stappen gezet om de lijn van het vorige college verder door te zetten. De D66 moties M18, M19 en M20 zijn daar een voorbeeld van. We zullen ook met vele andere moties en amendementen instemmen, juist omdat die vooruitkijkend en verbeterend voor de samenleving zijn. Compliment aan die indieners dus.

Zou het niet mooi zijn als er in de gemeente Overbetuwe over vier jaar een chocoladefabriek, een Garensponnerij, een Medina aan het spoor en een multifunctioneel bedrijventrum rijker staan? Initiatieven die onze gemeente aantrekkelijker maken. Het aantal bezoekers sterk toeneemt en dus inkomsten voor onze gemeente nemen ook toe, door vele evenementen, de Sinterklaasintocht, de Luikse Markt, Elst op stellen en faciliteiten, zoals gratis WiFi in elk dorpscentrum en een echt herkenbare VVV. Zou het niet mooi zijn college?

Voorzitter,
De blik op vooruit. D66 is content met de in de kadernota voorgestelde impuls voor wonen en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Kan het college aangeven wat er momenteel rond de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt gebeurt en wat zij komende tijd extra gaat doen?

Wat D66 betreft moet de focus van de intensivering liggen op voldoende passende stageplekken.

Vergroening is voor D66 een belangrijk onderwerp, vergroening van tuinen bij huizen steunt D66 Overbetuwe dan ook van harte en vanzelfsprekend ook het onderzoek naar plaatsing van windmolens aan de A50.

Ten slotte:
Deze Kadernota als geheel zal snel de boeken in gaan als het minst "concreet" sinds jaren en een onwaarschijnlijke oorverdovende stilte op het gebied van "ambitie". Daar hebben we als raad overigens ook iets in te doen!

We hopen daarentegen dat het volgens ons - als raad en college - ondersteunt de in het recent onderzoek geconstateerde disbalans in de relatie tussen college en deze raad wel opgepakt gaat worden. Het college is te machtig en de raad te onmachtig. D66 heeft een motie over burgerparticipatie klaarliggen, maar deze omwille van het debat daarover aanstaande donderdag, nu nog niet ingediend.

D66 Overbetuwe hoopt van harte dat deze nieuwe raad het lef heeft om gezamenlijk die 'onmachtigheid' weg te werken. Wij vinden als D66 dat daar de komende 4 maanden een

werkbare route voor moet worden bepaald. Niet voor ons maar voor onze inwoners, die verdienen een echte dialoog met echte burgerparticipatie.

Kortom, laat de zomer maar komen!

Roel Eefting

Fractievoorzitter D66 Overbetuwe

Bijlage 3:

Bijdrage BBO Kadernota 2018

Voorzitter, collega's,

Het is voor de 5^e keer, dat ik namens BurgerBelangen het woord mag voeren over een kadernota. Toch altijd weer een bijzonder moment. Je licht te kunnen laten schijnen over plannen, die de coalitie heeft en op hetzelfde moment ook een politiek statement te kunnen afgeven. Opvallend bij de vijf kadernota's, die ik heb mogen becommentariëren, is dat ze een heel duidelijke lijn hebben en dat is best opvallend nu er toch sinds kort een coalitie met een andere samenstelling zit. Je zou verwachten, dat – nu er twee nieuwe coalitiepartners zijn – deze ook hun geurvlaggetjes weggezet zouden hebben. BurgerBelangen heeft deze vlaggetjes niet kunnen vinden. Wellicht, dat we hier vandaag nog opheldering over kunnen krijgen. Voorshands lijkt het Christen Democratisch bastion, hoewel gekrompen, nog steeds stevig te zijn. Mede gezien het feit, dat we de lijn uit de voorgaande jaren in grote lijnen hebben kunnen steunen, is dit op zich geen onoverkomelijk probleem, zolang dit niet gaat leiden tot “arrogantie van de macht” en een verkeerde verdeling van kaderstellen, uitvoeren en bijstellen. Juist omdat Burgerbelangen zich ten doel gesteld heeft het geluid van de burger in deze raadszaal te laten horen, zullen wij ons nooit laten beperken in onze politieke bewegingsvrijheid. Recente publicaties geven raadsleden de ruimte verschillende rollen te kiezen. In dit kader twee citaten.

De eerste van Wiet van Broeckhoven, een Belgische politicus: **Politiek is verhinderen, dat mensen zich gaan bemoeien met zaken, die hen aangaan.**

En dan nog eentje van Paul Valéry, een Franse dichter uit de vorige eeuw: **De politiek is de kunst te beletten, dat mensen zich bemoeien met hun eigen zaken.**

Deze kadernota ademt een solide financiële grondslag en op zich zijn wij hier wel blij mee. Solide financieel basis mag nooit solitair uitgangspunt zijn. We zijn er voor de burgers en dus medeverantwoordelijk voor hun welbevinden. En dat vraagt nogal wat. **Te grote zuinigheid maakt meer slachtoffers dan verkwisting.** En daarmee kom ik bij het sociaal domein.

Uitgangspunt BBO (aansluitend bij verkiezingsprogramma):

- Mens, maatschappij en welzijn zijn uitgangspunten. Beroep op zorg hiermee zoveel mogelijk voorkomen, maar noodzakelijke zorg moet worden verleend. Mantelzorg stimuleren, maar niet verplichten.
- Begrijpelijke organisatie vanuit de burger. Duidelijke toegang, duidelijke bezwaar- en klachtenprocedures waarin mensen echt gehoord worden. Vraagsturing belangrijk: samen met de burgers kijken wat nodig is, vanuit vertrouwen en redelijkheid.
- Voor ouderen gaat het veelal om de samenhang tussen zorg en ondersteuning vanuit de gemeente, de wijkverpleging en de huisarts. Voor mensen met een verstandelijke beperking en met een psychische problematiek is samenhang met dagbesteding, werk en inkomen van groot belang.

College/wethouder Engels heeft aangegeven flink te willen bijsturen bij Wmo en Jeugdwet. Onze indruk is dat hij a la Wijchen minder wil gaan werken op basis van vaste budgetten/ subsidies (populatiebesteding) in plaats van op basis van betalen per geleverde uren/producten. Verder lijkt hij de

verantwoordelijkheid voor 'het hoe' niet alleen bij het College maar zelfs bij de aanbieders te willen leggen.

BBO juicht toe dat we het debat gaan voeren over hoe we meer lijn krijgen in de transformatie bij Wmo en Jeugdwet. En wat ons betreft loopt ook de Participatiewet daarin mee, zeker waar dit voor mensen met een verstandelijke beperking of een psychische problematiek van zo'n groot belang is. Het feit dat er twee verschillende wethouders overgaan mag niet langer leiden tot een gescheiden aanpak.

Het lijkt ons wel passend om voor die discussie op dit moment, bij deze kadernota alvast een paar paaltjes te slaan:

- Voor BBO is wat nodig is voor burgers leidend. Wat ons betreft dus geen impliciete taakstelling vooraf bij het sociaal domein, zoals wel de keuze is in deze Kadernota. (blijkens antwoorden op onze technische vragen).
- Wij denken wel dat het beter en op termijn met minder middelen kan, maar dat moet de uitkomst zijn en niet de inzet van het proces.
- Het kan de uitkomst worden, mits we uitgaan van:
 - o Een eenvoudigere, beter vindbare toegang (zoals ook het College voorstelt). Minder georganiseerd wantrouwen in het systeem, minder overhead en meer ondersteuning zelfredzaamheid.
 - o Professionals uit de gespecialiseerde hulpverlening uitdagen (door meer medeverantwoordelijkheid) om eerder samen met inwoners tot goede ondersteuningsplannen te komen, burgers de weg wijzen, elkaar laten helpen en slimme combinaties van professionele en informele hulp realiseren.
 - o Betere samenwerking met huisartsen (en hun praktijkondersteuners) en wijkverpleegkundigen, ook voor mensen die zich minder snel melden.
 - o De gemeente meer als partner in de netwerksamenleving dan als regisseur van de transformatie en daarmee minder overhead, minder regeldruk en ingewikkeldheid in het systeem
 - o Betere informatievoorziening, meer sturing op outcome en op informatie die zorgverleners zelf belangrijk vinden om hun toegevoegde waarde te vergroten.

Bij zo'n systeem horen een andere zorginkoop, andere financiële prikkels dan nu en we zijn benieuwd naar de voorstellen daarvoor van het College. Daarbij zal BBO toetsen op onze uitgangspunten en de waarborgen die worden ingebouwd zodat de raad ook kan toetsen of het in de uitvoering goed gaat. De overgang naar een nieuw systeem betekent ook nieuwe risico's en die moeten we bij de invoering ervan samen goed benoemen en bewaken.

Voorzitter, collega's. Voor de eerste termijn wil ik het hierbij laten. Het college heeft met deze kadernota de kaders aangegeven, waarbinnen zij komend jaar wil werken. Met de nota zoals die er nu ligt kunnen we leven. We zijn benieuwd, hoe dit in het najaar ingevuld gaat worden bij de begroting. In de tweede termijn kom ik kort op de motie en de amendementen, die BurgerBelangen heeft ingediend en wellicht nopen de antwoorden van het college mij nog tot een corrigerende tik.

Bijlage 4:

Een turbulente jaargang.

Voorzitter, leden van de Raad, deze titel heb ik niet zomaar aan deze beschouwing meegegeven. We hebben als gemeente immers een turbulente periode achter de rug met verkiezingen, een behoorlijk nieuwe raad, een gedeeltelijk nieuw college en een coalitieprogramma, dat vandaag ook voorligt.

Voor onze partij was het bovendien een turbulent jaar door wijziging van een drietal raadsleden, de verandering van oppositie- naar coalitiepartij, met in beide gevallen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de gemeente in algemene zin maar ook een aparte, door zelf mede het stuur in de uitvoering in handen te hebben.

Turbulent wordt ook de voor ons liggende periode met een compleet nieuwe driehoek, burgemeester, secretaris en griffier, waar eerst capabele mensen voor moeten worden geworven. Spannend, boeiend maar tegelijkertijd leidt dit ook tot een grote verantwoordelijkheid.

Deze wisselingen bieden ook kansen en die moeten we met elkaar pakken.

En tot slot de prangende vraag voorzitter die ons allen moet bezighouden “wat voor een raad willen wij zijn en hoe gaan we met elkaar, het college en onze inwoners om”.

Deze vragen roepen om reflectie en zullen tot iets moeten gaan leiden, waarvoor we tijd en energie moeten vrijmaken.

Voorzitter we zullen ons beperken tot headlines van deze kadernota en het onderliggende coalitieprogramma, waar onze handtekening onder staat.

Wij denken, dat met dit programma een fors aantal van onze speerpunten kan worden gerealiseerd.

Voorbeelden voor ons zijn de transparantie, communicatie en participatie. In het bijzonder op deze onderdelen willen wij ons inzetten. Daarnaast willen wij, omwille van het versterken van de leefbaarheid in alle kernen, de komende vier jaar in overleg met onze inwoners, komen tot concrete invulling van mede door hen aangedragen plannen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan speelvoorzieningen, de onderhoud situatie van de sportvelden maar ook het versterken/ verder professionaliseren van de kernteams. Immers onze inwoners worden steeds ouder maar zullen ook langer thuis moeten blijven wonen. Daar moeten wij ons lokale overhead ten volle op inspelen.

Met betrekking tot de Kadernota het volgende.

De fractie vindt, dat deze nota een richting aangeeft, ambitieus is, maar ook een aantal zaken mist, uitzoekpunten bevat en derhalve vragen bestaan. Daarom hebben wij samen met de andere twee coalitie partners een amendement ingediend, dat het college vraagt om een concreet uitvoeringsplan (A7)

Per programma wil ik nu enkele opmerkingen maken resp. vragen stellen.

Programma 1: Openbare Orde en Veiligheid:

Wij lezen, dat een nieuwe nota integrale veiligheid 2019-2023 wordt opgesteld. Wij vragen u de raad al heel vroegtijdig bij dit proces te betrekken en niet alleen bij het bepalen van prioriteiten.

Het upgraden van activiteiten op het terrein van handhaving ondersteunen wij en daartoe zullen wij het door de VVD ingediende motie mede ondertekenen.

Programma 2: Verkeer, vervoer.

Natuurlijk kiezen wij voor optimale bereikbaarheid, waaronder ook goede bus en fiets verbindingen. In het bijzonder vragen wij het college aandacht voor het vervoer tussen de kernen Heteren en Elst. Het lijkt erop, dat er een financieel gat is en wij vragen het college met een motie om met steun van externe partijen, waaronder de provincie tot een zodanige oplossing te komen, dat deze busverbinding er uiterlijk per 1 januari a.s. van start gaat.

De fractie weet, dat de provincie verantwoordelijk is voor het uitgeven van concessies. Onze fractie is voorstander van vervoer op maat en daarom vraagt zij zich af waarom de buslijn Arnhem-Nijmegen in de avonduren met grote bussen blijft rijden, terwijl de bussen hoegenaamd leeg zijn. Voorzitter dit kan en moet anders in deze tijd, waarin zoveel aandacht is voor verduurzaming.

Met belangstelling volgt de fractie de ontwikkelingen rond de spoorkruisingen Elst Noord. De fractie verwacht, dat om- en aanwonenden optimaal zijn en worden geïnformeerd over deze plannen. Ook hierbij is communicatie een wezenlijk onderdeel van voorbereiding en uitvoering.

De ontwikkelingen van de railterminal blijven onze aandacht vragen. GBO wil, hoewel dat steeds in de raad en door het college is uitgesproken, nogmaals vastgelegd zien, dat eerst alle infrastructurele werkzaamheden met, en in het bijzonder voor de aanpassingen fietsers worden uitgevoerd voordat de terminal in gebruik wordt ontsloten. Daarom hebben we motie M22 opgesteld.

Voor wat betreft de stationsomgeving Zetten-Andelst wilt de fractie een tijdspad weten.

Programma 3: Economische Zaken.

Inhoudelijk kunnen wij met de uitgangspunten van dit programma instemmen. Echter wij vragen het college om niet alleen prioriteit te geven aan startende ondernemers maar zeker ook aandacht te besteden aan het midden segment.

Programma 4: onderwijs

De uitgangspunten, als genoemd in zowel coalitieprogramma als kadernota, zeker voor wat betreft de geplande onderzoeken van Integrale Kind centra, steunen wij.

Het moet ons echter wederom van het hart, dat wij het zuur blijven vinden om zulke grote sommen geld te moeten besteden aan de vrije school, waar, zover ons bekend, ruim 70% van de kinderen van buiten deze gemeente komt.

Programma 5: Cultuur, sport en recreatie

De titel van programma suggereert, dat het hier gaat om speerpunten op het terrein van sport cultuur en recreatie. Echter de PNL posten bij programma 5 zijn, met name gericht op de sport en recreatie. Op het terrein van cultuur is er hierbij slechts aandacht voor de Airbornherdenking. We hopen in het uitvoeringsplan van het coalitieakkoord ook een uitwerking te zien van de culturele ambities van Overbetuwe.

Met smart en al jaren wacht onze fractie op een nota rondom het subsidie en tarieven beleid. Wij gaan er nu echt vanuit, dat deze nota in 2019 verschijnt.

Wij zijn verheugd over de samenwerking van de verenigingen op de Pas om te komen tot een breed gedragen plan om te komen tot een Vitaal sportpark. We juichen de verbreding met maatschappelijke functies van harte toe.

Wel hebben we daarbij enkele kanttekeningen:

Ten 1^e door de verandering bij Elistha, zij gaan van zondagcompetitie naar zaterdagcompetitie, is de belasting van de voetbalvelden op De Pas gewijzigd. In hoeverre wordt daarmee rekening gehouden bij de uitwerking van het Plan : Vitaal sportpark de Pas. In het plan is namelijk nog een extra gras voetbalveld opgenomen en de vraag is of dat nog noodzakelijk is.

Ten 2^e willen wij graag van u weten of beide voetbalclubs zich kunnen vinden in de beoogde oplossing voor het gezamenlijk gebruik van een nieuw aan te leggen kunstgrasveld.

Ten 3^e De vraag waarom er wordt gekozen voor een kunstgrasveld, terwijl de tendens in den lande toch nu weer is om natuur velden aan te leggen.

Ten 4^e is ook de uitkomst van de 0 meting, die per 1 juni 2018 zou plaatsvinden van belang. Hebt u al een (voorlopige) uitkomst en zo niet wanneer mogen wij die tegemoet zien.

Belangrijk voor ons is ook op korte termijn overleg en adequaat handelen met betrekking tot de veldenproblematiek van Excelsior en de korfbalvereniging in Zetten. Voor wat betreft de korfbalvereniging gaan wij er echt vanuit, dat op korte termijn de problematiek is opgelost.

Verder voorzitter heeft GBO zich begin dit jaar sterk gemaakt voor verduurzaming van de tennisparken in deze gemeente. Daartoe hadden wij een initiatiefvoorstel gemaakt, dat in de RTG van 5 februari jl. is besproken.

Het beeld bestaat, dat alle partijen, met inachtneming van de te ontwerpen beleidsregels met heldere criteria, voorstander is van het toekennen van bijdragen.

Om hieraan in 2019 uitvoering te geven hebben we een amendement, geheten duurzaam renoveren verenigingen, A4 ingediend.

Tot slot voor wat betreft dit programma voorzitter, hebben we een amendement ingediend om naast de breedtesport ook de topsport te faciliteren en daarvoor (een gering) bedrag vrij te maken.

Programma 6: Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.

Wij hebben bij de beschouwingen voor de begroting 2018 al opgemerkt, dat we in het sociaal domein tevreden zijn met de transitie maar dat er verdere stappen in de transformatie moeten worden gezet. We hebben nu de indruk, dat het college inderdaad stappen voor wat betreft visie en structuur wil gaan zetten, maar we maken ons enigszins ongerust, dat al het goede wat al met elkaar hebben bereikt teniet wordt gedaan. Wel zijn we voorstander dat er qua efficiency een doorontwikkeling plaatsvindt. Dit mag evenwel niet ten koste gaan van onze inwoners. Om onze zorg voor het voetlicht te brengen en uw college een aantal aandachtspunten in acht te laten nemen, hebben we een motie M 2 ingediend. Daarnaast voorzitter krijgen we in 2019 waarschijnlijk te maken met een abonnementstarief voor de WMO. Hoe denkt het college die meerkosten, wanneer er niet meer naar draagkracht behoeft te worden bijgedragen, op te vangen.

GBO maakt zich grote zorgen over de almaar oplopende kosten van jeugdzorg. Aan het college wordt de vraag voorgelegd hoe ze denken deze kosten in de hand te houden.

De aanpak met een innovatiefonds om te experimenteren met een dorpsprofiel vinden wij op zich een prima initiatief, en lijkt voort te borduren op de aanpak van de DOP's en kernenestafette. Echter wij zijn van mening, dat de opgehaalde resultaten wel van een hoger niveau in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht moeten zijn dan wij de afgelopen jaren hebben gezien.

Programma 7: Duurzaamheid

Duurzaamheid is een thema, dat de hele raad bezighoudt en waar GBO keihard voor wil gaan. De routekaart duurzaamheid moet voortvarend worden uitgevoerd. Onze fractie wil dat uw college ons steeds blijft informeren over de voortgang over allerlei projecten o.a. op het gebied van duurzame mobiliteit.

Programma 8: ruimte en volkshuisvesting

De voorbereiding van de invoering van de omgevingswet willen wij vooral SAMEN met onze inwoners doen. Dat betekent, dat onze inwoners bij verschillende vervolg fases in het proces worden betrokken. Met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkeling herhalen wij wat we in vorige raadsperiode diverse keren hebben opgemerkt. Bouwen, en bij voorkeur gedifferentieerd bouwen, voor met name starters en senioren. We pleiten er voor, dat uw College de achterstand op het terrein van sociale woningbouw inhaalt. In het kader van behoud van de leefbaarheid en het voorzieningenniveau doen wij ook een beroep op u voortvarend te werken aan het dorpshart in Heteren, Driel en Oosterhout.

Plannen voor de laatste twee kernen zien we graag in 2019, althans in ieder geval een tussenstand, tegemoet. College neem ons als raad mee!

Ook met de woningbouw in Zetten (schil en Zetten Zuid) verwachten we, dat in 2019 een begin wordt gemaakt. Veel van onze inwoners hebben al te lang moeten wachten!

Bedrijfsvoering en huisvesting:

Wij onderkennen, dat de werkorganisatie voor grote opgaven staat. Maar om die te kunnen verwezenlijken heb je het menselijk kapitaal nodig.

Het behoeft geen nader betoog, dat wij ons zorgen maken over het personeelsverloop binnen de werkorganisatie. Juist nu in een turbulente tijd vragen wij u als een goede werkgever op te stellen, waar

medewerkers zich volop kunnen ontplooiën en waar zij ook worden gewaardeerd. Daarom ondertekenen wij amendement A2.

GBO heeft zich ook de vraag gesteld hoe de verhouding is tussen het inhuren van externen versus het investeren in de medewerkers van de gemeente. Immers het scholen van medewerkers brengt in eerste aanleg een kostenpost mee maar in de toekomst zal het rendement zich lonen als medewerkers bij de gemeente blijven werken.

Is het mogelijk hierop een antwoord te geven?

Ofschoon bedrijfsvoering een verantwoordelijkheid van uw college is, vragen wij u, vanaf de tweede helft 2018, de raad halfjaarlijks te rapporteren of de door de raad en uw college gestelde doelen worden gehaald.

Huisvesting gemeentehuis:

Wij zijn blij te lezen, dat door slim te faseren van de verbouwing van het gemeentehuis met het huisvesten van de medewerkers, geen extra kosten hoeven te worden gemaakt door ze elders in het gemeentehuis tijdelijk te huisvesten.

Ten aanzien van het beschikbare budget rijst wel de vraag of door de oplopende tarieven van de bouwkosten het investeringsbudget van 8,6 miljoen nog wel actueel is.

Voorzitter ik rond af, de financiën zien er goed uit, er liggen inhoudelijk een fors aantal opgaven voor ons, welke wij raad en college gezamenlijk moeten oppakken. Dat daarbij onze inwoners, waarvoor wij het allemaal doen moeten worden betrokken, zal gezien onder andere de rapportage van Berenschot duidelijk zijn. Wij wensen u als college en onszelf als raad in deze turbulente tijd daarbij alle succes toe.

Tot slot dank aan alle opstellers en mede opstellers van deze nota.

Bijlage 5:

Betoog coalitieakkoord 2018-2022 en Kadernota 2019

Een nieuwe Raad, een nieuwe coalitie, een nieuw college. 12 frisse raadsleden die een verrassende inbreng in de raad zullen hebben. 2 frisse heren die de ingesloten mores in het college weer eventjes komen opschudden. En 2 frisse partijen die met nieuwe ideeën swung gaan geven in de coalitie. Kortom, GroenLinks heeft hoge verwachtingen van de komende raadsperiode.

Ik wil u vandaag meenemen in de manier waarop wij vanuit deze verwachtingen tegen het coalitieakkoord en de Kadernota aankijken: zorgen de nieuwe coalitiepartijen en de nieuwe collegeleden ook voor een vernieuwend beleid?

Coalitieakkoord

Eerst het coalitieakkoord. GroenLinks staat voor eerlijk delen, menselijke zorg, duurzame toekomst en zeggenschap voor onze inwoners.

Wij zijn dan ook blij dat de coalitiepartijen veel zaken, waar GroenLinks zich de afgelopen 4 jaar hard voor heeft gemaakt, in het coalitieakkoord hebben gezet:

- Aandacht voor alle oorzaken van een probleem als iemand om hulp vraagt
- In elk dorp één plek waar je voor alle hulp terecht kunt
- Meer steun voor mensen met weinig geld
- Meer betaalbare woningen
- Ruimte voor Tiny houses, ecologische woningen en woningbouwinitiatieven van onderop
- Duurzame energie op wekken
- Een vrij liggend fietspad langs de Linge

Voordat u gaat denken dat wij op de achtergrond hebben mee onderhandeld: er zijn ook wat zaken in het akkoord en in de houding van de coalitiepartijen waar wij ons zorgen over maken. Die zal ik vanavond met u delen. Uiteraard zal GroenLinks ook voorstellen doen waarmee deze zorgen kunnen worden weggenomen.

Kadernota

Een belangrijkste zorg die GroenLinks heeft, is de doorvertaling van het coalitieakkoord naar de Kadernota. De huidige Kadernota lijkt weinig te verschillen van die van het vorige college, terwijl de coalitie aangeeft een trendbreuk te willen op het gebied van duurzaamheid en transparantie. Als wij dit verkeerd interpreteren horen we dat natuurlijk graag.

Behalve dat GroenLinks de ambities van de coalitie weinig terugvindt in de Kadernota, maakt GroenLinks zich ook zorgen over twee andere grote ambities uit het coalitieakkoord: transparantie en duurzaamheid.

Transparantie

Zo twijfelt GroenLinks eraan of er bij CDA, GBO en VVD de politieke wil is om de bestuurscultuur daadwerkelijk te veranderen. Wie het proces rond de coalitievorming bekijkt, ziet toch weinig transparantie. De voornemens voor een andere bestuurscultuur in het coalitieakkoord zijn erg vrijblijvend en in de kadernota weinig concreet.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid lukt het steeds maar niet om echt meters te maken in de CO₂-reductie. Op de duurzaamheidslijst van 48 Gelderse gemeentes bungelen we ergens onderaan op plaats 38 (zie Gelderlander van 2 juli 2018). In de beantwoording van onze schriftelijke vragen erkent het College ook dat we niet ‘op koers’ zitten op het pad van CO₂-reductie in Overbetuwe: het energiegebruik is in 2017 zelfs toegenomen. Er moet dus echt iets gebeuren, de gemeente moet meer gaan sturen.

Maar helaas blijven CDA, GBO en VVD erop vertrouwen dat de markt het allemaal wel oppakt. Maar met de markt zijn werk laten doen gaan we het klimaat niet redden, dat hebben we de afgelopen jaren wel gezien. Het lukt dus alleen met stevig ingrijpen. De marktpartijen vragen er ook om: maak duidelijke regels voor uitstoot van CO₂, want anders gaan bedrijven en inwoners naar elkaar zitten kijken en doet niemand er iets aan. Je moet dus niet alleen bouwen zonder gasaansluiting mogelijk maken, maar ook zo sturen dat dit daadwerkelijk gebeurt.

Op het gebied van duurzaamheid missen we in de Kadernota nog een belangrijk onderdeel: mobiliteit zorgt voor 25% van de CO2 uitstoot, maar we komen uit Kadernota niet te weten wat het College gaat doen om de mobiliteit zo snel mogelijk te vergroenen.

Een belangrijke manier om mobiliteit te vergroenen is investeren in goede fietsverbindingen. Een eerste stap daartoe hebben we afgelopen najaar gezet met de fietsnotitie 'Overbetuwe fietst verder'. Hierin staat bijvoorbeeld dat het CROW als norm heeft dat fietspaden minimaal 3 meter breed moeten zijn en tweerichtingen fietspaden 4 meter breed. Hiervoor is alleen nog geen geld begroot. En naast de maatregelen die in de fietsnotitie staan is er meer nodig, zo bleek uit een inventarisatie van de Fietzersbond naar de fietsroute Arnhem-Nijmegen via Elst: gekke slingers, op sommige plekken zijn fietspaden erg smal, er zijn onduidelijke situaties. Het zou goed zijn als het College na de inventarisatie van de Fietzersbond ook de andere hoofd fietsroutes zou inspecteren op de zogenaamde 'kleine gebreken'.

Nog iets over fietsen: Raad en College constateren al een aantal jaren dat de oost-westverbindingen in de gemeente wel een stimulans kunnen gebruiken. We praten al meer dan 10 jaar over een fietspad langs de Linge, maar het is nog steeds niet gelukt dit fietspad aan te leggen. We zijn daarom blij dat het fietspad langs de Linge in het coalitieakkoord gaat en willen graag dat het zo snel mogelijk handen en voeten krijgt.

Sociaal domein

Behalve over transparantie en duurzaamheid maakt GroenLinks zich ook zorgen over de verzakelijking van het sociale domein: inwoners moeten zelfredzaam zijn, ze moeten op eigen kracht vooruitkomen. Maar wat doen we met mensen die dit tijdelijk niet kunnen of nooit zullen kunnen? Het coalitieprogramma stelt ons op dit punt te weinig gerust.

Omgevingswet

Tenslotte: de nieuwe omgevingswet: de nee, tenzij houding naar ja, mits houding bij ruimtelijke plannen mag er van GroenLinks niet toe leiden dat de ruimte, die initiatiefnemers voor hun plannen krijgen, leidt tot het passeren van inwoners. GroenLinks ziet graag dat we dit heel duidelijk vastleggen in de omgevingsvisie.

Die ja mits houding in de omgevingswet kan er ook toe leiden dat we als Raad grip op ruimtelijke ontwikkelingen verliezen, terwijl er juist op het gebied van duurzaamheid, woningbouwprogramma, energieopwekking, warmtetransitie, transitie naar duurzame mobiliteit en waterbeheersing veel moet gebeuren. Vooruitlopend op de omgevingswet zouden wij dan ook de komende raadsperiode willen benutten om ervaring op te doen met manieren op deze gebieden te kunnen sturen.

Afsluiting

GroenLinks gaat ervan uit dat het nieuwe college en de coalitiepartijen CDA, GBO en VVD onze zorgen serieus neemt en samen met ons op zoek willen naar manieren om aan deze zorgpunten tegemoet te komen.

In dit samenspel zal GroenLinks haar rol met verve vervullen: het nieuwe college en de coalitiepartijen steunen als zij met goede ideeën komen. En kritisch zijn als wij vinden dat dingen nog beter kunnen. Op deze manier zullen wij Overbetuwe nog eerlijker, socialer, duurzamer en transparanter maken.

3 juli 2018
Hanno Krijgsman

Bijlage 6:

Kadernota 2019 Bijdrage van de ChristenUnie

Geachte voorzitter, leden van de raad

Een nieuwe raadsperiode , met nieuwe ambities en prioriteiten in het Coalitieprogramma en de Kadernota
We worden uitgenodigd om **samen** verder vorm te geven aan onze mooie gemeente.

Met **gezamenlijke** ambities en ontwikkelingen, en beleidsvoornemens, uiteraard in balans met de financiële middelen die beschikbaar zijn.

Dat is een prachtig uitgangspunt van dit College.

Het coalitieprogramma en kadernota zijn compact, een goed verhaal ,dus moeilijk om het er niet mee eens te zijn ! Maar het moet wel verder ingevuld én afgestemd worden in de Uitvoeringsnota.

Een Programma met een duidelijke indeling, die terug te vinden is in de Kadernota.

Het coalitieprogramma begint met: Afspraken met de raad en de samenleving, en ook: er is voldoende ruimte om in de volle breedte van de gemeenteraad te spreken over **alles** wat de komende vier jaar **wèl** of **niet** gaat gebeuren. En ook dat het **niet** om de partijpolitieke herkomst gaat, maar om goede voorstellen en de kracht van argumenten!

De ChristenUnie is zeer benieuwd naar wat wij vandaag gaan besluiten naar aanleiding van deze Kadernota en de moties en amendementen die vandaag ingediend worden.

Met natuurlijk het doel:

goed besturen van onze gemeente!

In de beleidsvoornemens staan op hoofdlijnen de afspraken met de samenleving (dat zijn wij allemaal als inwoners van deze gemeente) en gaan over de thema's : Omgevingswet/Wonen/Duurzaamheid en Sociaal domein.

En er is ook een voorzet naar het programma 2018-2022.

In deze thema's die genoemd worden zijn ook veel ChristenUnie punten, waar wij ons in de vorige raadsperiode sterk voor hebben gemaakt . Er wordt voortgebouwd op wat er al is bereikt. Daar willen we graag over blijven meedenken.

De volgende items wil ik daarom noemen met bij sommige daarvan een enkele opmerking.

Frisse scholen /gezonde scholen. Ontschotting van budgetten, Schuldhulpverlening/ Preventie en nazorg, Opvoedondersteuning/praktische gezinsondersteuning

Onderzoek minimabeleid

Passende voorzieningen, voorzieningen op maat.

Toegankelijke kernen, goede inrichting van de openbare ruimte/ ook bereikbaar ,toegankelijk voor mensen met een handicap .

Bijvoorbeeld aanpassing van looproutes naar centrum/voorzieningen en ontmoetingsplekken.

Een inclusie agenda is een speerpunt van de ChristenUnie. Dat iedereen mee kan doen, en er toe doet.

Belangrijk daarbij is ook de Participatiewet/ voor sommigen betekent dit dat er (gedwongen) een tegenprestatie moet worden gegeven/vrijwilligerswerk moet worden gedaan, anders wordt je uitkering gekort, zo wordt er gedacht. Dat het veel meer inhoudt dan dat, is voor anderen gelukkig wel duidelijk.

Meedoen in het arbeidsproces als dat **kan**, maar ook meedoen, deelnemen aan activiteiten, sport, muziek ontmoeting en gezelligheid.

Eén van de middelen om mee te kunnen doen is de **Gelrepas**.

Er wordt heel veel aangeboden, maar het is voor mensen vaak niet duidelijk hoe je ermee om moet gaan. Het moet op kleinere schaal, overzichtelijker en aantrekkelijker om te gebruiken. Daarom is het goed om grondig te onderzoeken hoe het beter kan.

Ook voor statushouders is meedoen van belang voor hun inburgering. Bij de vorige kadernota heb ik aandacht gevraagd voor kosten en kwaliteit van het taalonderwijs. De statushouders hebben nu daarvoor een lening die behoorlijk oploopt. De overheid heeft nu plannen om deze kosten kwijt te schelden.

Doet Overbetuwe daar ook aan mee? En is dat ook voor degenen die nu nog lessen volgen?

Kwijtschelden van deze kosten? (lening) **vraag**

Voortzetting van de **routekaart duurzaamheid**.
burgerinitiatieven.

Belangrijk is de samenwerking met

Het punt "duurzame mobiliteit" is een mooi voorbeeld voor een stap in de goede richting van samenwerking met het oog op duurzaamheid,

Bij de nieuwe concessies voor OV zou het beter zijn als er gedacht wordt vanuit de kernen /wonen/ naar scholen en waar werk te vinden is. En dan voor langere tijd: de steeds veranderende bus- vertrek tijden en -routes maken het OV voor hen die ervan afhankelijk zijn erg lastig. En als er elk uur een bus voorbij komt waar GEEN DIENST op staat, dan wordt je daar niet blij van. **Goed overleg** met de Provincie is noodzakelijk.

Handhaving. Ongepast gedrag van mensen/ snelheidsovertredingen en geluidsoverlast. Dumpen van afval. Doelgericht handhaven.

Samenwerking met andere gemeenten is op veel terreinen noodzakelijk en van toegevoegde waarde. Bij het regionaal woningprogramma is de toewijzing soms onbegrijpelijk voor inwoners. Een woning aangeboden krijgen in een andere gemeente, ver van je sociale netwerk, is moeilijk te accepteren. Dat moet anders.

Financieel staat Overbetuwe er goed voor.

Het weerstandsvermogen is redelijk tot goed,

De verwachting en streven is dat de nieuwe huisvesting binnen het Investeringsbudget zal blijven.

En het streven is om elk jaar een overschot op de begroting te hebben van(minimaal) 1 miljoen euro

De prognose van de Algemene Reserve is heel mooi.

Maar het mag nooit ten koste gaan van andere, belangrijkere zaken zoals bijvoorbeeld het welzijn van en zorg voor onze inwoners. De ChristenUnie gaat graag in gesprek over de bovengrens ervan.

Sommige amendementen en moties gaan over door mij genoemde punten,

Verschillende daarvan heeft de ChristenUnie al mee ingediend/ondersteund.

We gaan goed kijken naar de voorstellen en luisteren naar de krachtige argumenten!

Zoals eerder gezegd, wij zijn zeer benieuwd wat hiervan uiteindelijk in de programmabegroting 2019 terecht zal komen.

Tot zover mijn eerste termijn, dank u wel voorzitter,

j.j. van brakel-huijgen ,
fractievoorzitter 3 juli 2018.

Bijlage 7:

Overbetuwe – waar het goed leven is

1. Ik zal iets zeggen over hoe de VVD naar Overbetuwe en de Kadernota kijkt.
2. We plaatsen enkele inhoudelijke kanttekeningen bij die Kadernota.
3. Maar staan vooral stil bij de randvoorwaarden die nodig zijn om onze ambities waar te kunnen maken en ook op lange termijn het beste te bieden voor onze inwoners.

1. Onze kijk

Overbetuwe waar het goed leven is, dat is de slogan waarmee we als VVD de verkiezingen zijn ingegaan. Het is zowel een constatering als een stevige ambitie. Als VVD willen we dat we als Overbetuwe excelleren, dat we de meest inwoner-vriendelijkste gemeente zijn.

Niet alleen nu, maar voor de lange termijn. Nu schijnt de zon en nu moeten we niet alleen het dak repareren maar ook isoleren. Niet wachten tot het regent – niet wachten tot de volgende crisis.

Wij zijn blij met de extra steun van de inwoners die we als VVD bij de verkiezingen hebben gekregen. De nieuwe fractie is vol enthousiasme van start gegaan en ik ben erg blij met de nieuwe fractie en trots fractievoorzitter te mogen zijn. De ambities van de VVD vinden we goed terug in het coalitieprogramma en de kadernota. Wij steunen het nieuwe college dan ook van harte en wensen hen veel succes bij het waarmaken van de hoge verwachtingen.

Na de formatie keken we halsreikend uit naar de Kadernota. We beseffen ons dat de tijd tot de totstandkoming van de kadernota erg kort was om de ambities uit het coalitieprogramma te vertalen in concrete en inhoudelijk uitgewerkte plannen. De Kadernota kent dan ook nog de nodige open eindjes en nog uit te werken plannen. Graag zien we dat het college dit verder uitwerkt en om die reden hebben we het amendement dat vraagt om een uitvoeringsprogramma mede ingediend en kiezen we ervoor om nu niet op detail op afzonderlijke onderdelen in te gaan. We hebben enige moeite met motie en amendementen die met ad-hoc invulling komen, zonder goede onderbouwing.

2. Kadernota - Inhoudelijk

Uiteraard zal ik namens de VVD wel iets zeggen over de inhoud van de Kadernota. We hebben onze vragen gesteld. Dank voor de beantwoording en alle waardering voor de ambtelijke organisatie die in staat is gebleken de hoos aan vragen te beantwoorden. Enkele voor de VVD belangrijke punten:

- Economie – We zijn benieuwd naar de aanpak van het college hoe tot de economische visie te komen. Vraag aan de portefeuillehouder of hij daar al iets over meer over kan zeggen?
- Duurzaamheid – Het is nu tijd om te gaan doen! Te lang is gesproken over plannen. Nu moet er uitvoering worden gegeven aan de Routekaart Duurzaam Overbetuwe en moet de gemeente de regie pakken. Wij zien duurzaamheid ook als een kans. Investeren in duurzaamheid draagt bij aan de innovatie en de economische ontwikkeling.
- Uitvoering van plannen – Plannen die al veel te lang in de pijplijn zitten, zoals woningbouw, MFC's, Dorpskernen, sport en cultuur zien we graag concreet uitgewerkt terug in de begroting en uitvoeringsprogramma. Wij maken ons hard door realisatie van die plannen in deze periode.

- Veilige fietspaden – Er moet wat ons betreft uitvoeren worden gegeven aan het fietsplan. Verder steunen wij de motie voor een fietspad langs de Linge.
- Goede bereikbaarheid – Naast veilige fietspaden is voor ons bereikbaarheid met de auto en slimme vormen van OV belangrijk. We kijken uit naar de uitwerking van het coalitieprogramma op dit punt.
- Railterminal – Als gemeente moeten we de eerder gemaakte afspraken en toezeggingen aan de inwoners nakomen. Daarom zijn wij niet alleen voor de juiste volgorde in de infra, zoals in een motie wordt aangegeven, maar bijvoorbeeld ook voor de juiste volgorde ten aanzien van de landschappelijke inpassing.
- Sociaal domein – Hier moet nog veel gebeuren. We vertrouwen dat het college hier een Liberale invulling aan geeft. Dat wil zeggen: gelijke kansen voor iedereen, gebruik makend van kennis en kracht van partners en samenleving, alle kinderen mogen meedoen, doelgericht en binnen budgetten.

Op twee punten willen we de Kadernota graag aanvullen, zie onze amendementen A1 en A2.

- Doelgericht Handhaving. Goed dat er extra materieel en capaciteit beschikbaar komt voor handhaving. Zoals in de campagne gezegd was dat in onze ogen ook echt nodig. Wij willen die extra capaciteit graag doelgericht inzetten voor die overtredingen die tot ergernis en overlast bij onze inwoners leidt.
- Groenonderhoud en openbare ruimte op niveau. We hebben ons sterk gemaakt voor verbetering van het groenonderhoud en de openbare ruimte. Het staat in het coalitieprogramma en moet nu ook een plek in de kadernota krijgen. Wij vragen om het niveau terug te brengen tot het hogere niveau van voor de bezuinigingen van enkele jaren geleden.

3. Randvoorwaarden

Met het coalitieprogramma en de kadernota hebben we een goede basis. Een goede bestuurlijke organisatie is vereist om de ambities waar te maken. Als raad en college moeten we ons werk goed doen, goed samenwerken en burgerparticipatie versterken. Als VVD zijn we hier direct mee aan de gang gegaan, :

- Onze motie van 24 april over optimalisering van de samenwerking tussen Raad en college heeft geleid tot het rapport van Berenschot. Donderdag behandelen we de resultaten. Wij zijn erg blij met de brede steun voor dit initiatief en we hechten veel waarde aan de aanbevelingen.
- Onze motie van 29 mei heeft geleid tot de werkgroep Vergaderstructuur. Voor deze werkgroep is een belangrijke rol weggelegd om ons als raad te helpen ons werk zo goed mogelijk te kunnen doen en om de aanbevelingen uit het Nazorgrapport van de Rekenkamer opvolging te geven.
- We zetten stevig in Burgerparticipatie. In september staat de nieuwe Interactiewijzer op de agenda en bespreken we als raad hoe we de inwoners optimaal kunnen betrekken.

Allemaal belangrijke randvoorwaarden, waarmee we momenteel stappen zetten. Toch zijn we er daar nog niet. De VVD staat zoals u weet voor een kleine overheid en een degelijk financieel beheer. Minder ambtenaren en een oplopende algemene reserve zijn voor ons echter nooit een doel op zichzelf. Het gaat erom dat we onze ambities waar kunnen maken en kwaliteit leveren aan onze inwoners en ondernemers.

Daarvoor hebben we een ambtelijke organisatie nodig die goed is toegerust en is ingericht om de grote uitdaging waar ze voor staat goed uit te voeren. De VVD maakt zich hier zorgen over en vraagt het college in de Motie M1 hoe zij de situatie beschouwd.

Het is nadrukkelijk geen kritiek op individuele ambtenaren, maar wel de politieke vraag of wij hen in staat stellen om de hoge verwachtingen die wij stellen waar te maken. Het gaat om goed werkgeverschap. Nu er een nieuw college is en er nieuwe ambities liggen is het een goed moment om het college te vragen of en zo ja welke acties nodig zijn om te waarborgen dat de organisatie goed is toegerust om de grote taken uit te kunnen voeren.

We vragen om een personeelsplan, inclusief de vraag of hiervoor aanvullend budget nodig is. Het is in Overbetuwe niet gebruikelijk dat de politiek over de ambtelijke organisatie spreekt. Wij zien daar nu wel aanleiding toe. De motie is bedoeld om ons als raad in staat te stellen de juiste afwegingen te kunnen maken en als raad de kaders te kunnen stellen.

Kortom:

- We staan er in Overbetuwe goed voor.
- Het coalitieprogramma en de Kadernota zijn een goede basis om de ambities van de VVD te verwezenlijken.
- Verdere uitwerking in een Uitvoeringsprogramma is echter hard nodig.
- We vragen extra aandacht voor doelgericht handhaven en groenvoorziening.
- Naast de inhoud kijken we ook naar de randvoorwaarden om tot een goede uitvoering te komen
- Mede op VVD initiatief zijn we volop bezig met processen raad, samenwerking met college en burgerparticipatie
- Wij maken ons zorgen om de ambtelijke organisatie en vragen wat nodig is om de organisatie zodanig uit te rusten dat uitvoering van de ambities optimaal gewaarborgd is.

Bijlage 8:

PvdA Overbetuwe – inbreng kadernota 2019

Voorzitter, de kadernota 2019 en Overbetuwe in bloei, het akkoord van de collegevormende partijen. Twee voor de prijs van één.

Zuinig op het gebied van het sociaal domein en bij Kunst en Cultuur. Vrijgevig als het gaat om stenen en andere fysieke maatregelen.

Het is duidelijk een liberale en weinig vooruitstrevende koers van CDA, GBO en VVD.

De 'Overbetuwse lente' is overgegaan in 'Overbetuwe in bloei'. Je zou een ander jaar-getijde verwachten. Zeker met deze aanhoudende zomerse temperaturen. De collegevormende partijen maken geen sprongen vooruit.

Dat blijkt ook uit het coalitieprogramma. Het is geen visiedocument en het is geen uitvoeringsprogramma. Wat is het dan wel ?

Je zou toch van politieke partijen mogen verwachten, dat ze beginnen met het geven van een gedeelde visie op de richting waarin Overbetuwe zich moet ontwikkelen.

Kunnen CDA, GBO en VVD hierover duidelijkheid geven ? Wat is hun gemeenschappelijke visie op onze gemeente, behoudens wat luchtballonnen, die geen enkele onderbouwing kennen.

De collegevormende partijen willen afspraken maken met de samenleving.

Zo juichen ze bij de Omgevingswet een integrale visie toe, inclusief het stimuleren van particuliere initiatieven. Een beoordeling van plannen zal uitgaan van een 'ja, mits', in plaats van een 'nee, tenzij' houding.

Wat dat in de praktijk kan betekenen, zien we bij de Rail Terminal Gelderland (RTG).

We hebben gezien hoe het college daar de integrale visie terzijde heeft geschoven voor een particulier initiatief van de Provincie. Bij de Rail Terminal Gelderland zegt 'Overbetuwe in bloei', dat het bestaande beleid moet worden uitgevoerd overeenkomstig het door de raad aangenomen amendement van 24 oktober 2017. Hoe interpreteren de collegevormende partijen en het college dit amendement. Spreken we nog altijd over een 'nee, tenzij' of zitten we al in de fase van een 'ja, mits' ?

Inwoners vinden het college aan hun zijde als het erom gaat bij de provincie een 'nette' schadeafhandeling te bewerkstelligen. Is dit hetzelfde als een ruimhartige schadeafhandeling waarvan tot nu toe altijd sprake is geweest ?

In het coalitieprogramma moet je af en toe de zinnen goed lezen om te kunnen duiden wat er staat. Zo gaan gemeentelijke grondposities een bijdrage leveren aan op een veel grotere schaal duurzame energie opwekken. Wat betekent dit concreet ?

De routekaart is leidend bij duurzaamheid. Wat betekent voor nieuwe initiatieven en ideeën ?

Burgerparticipatie vinden de collegevormende partijen belangrijk.

Maar een actiegroep is snel opgericht en inwoners weten pijlsnel de weg naar de media en het gemeentebestuur te vinden. Wat zegt dit over een gedeelde visie op invloed van de burger ?

Bij Elst-Centraal wil men graag aansluiten bij de initiatieven, die daarvoor door het bedrijfsleven ontwikkeld gaan worden. Hoe staat het met de uitvoering van motie M-6 over de ontwikkelingsstrategie rond Elst-Centraal, die de gemeenteraad op 7 november 2017 unaniem heeft aangenomen ? Hoe is het college omgegaan met het Medina-project en welke ondernemers zijn betrokken bij de ontwikkeling van Elst-Centraal ?

Voorzitter, de raad heeft een kaderstellende, controlerende en een vertegenwoordigende functie. Van de kaderstellende functie vinden we als PvdA, dat de raad die meer moet oppakken. En ook meer in de gelegenheid moet worden gesteld door tijdige informatie en meerdere keuzerichtingen in voorstellen.

Tijdige informatie hebben we bijvoorbeeld gemist rond de nieuwe visie van de provincie rond het openbaar vervoer. De raad is onvoldoende meegenomen in deze beleidswijziging bij vervoer op afroep. Hoe zien de collegevormende partijen en het college dit en hoe wordt de raad in de toekomst meegenomen bij nieuwe ontwikkelingen, waarmee onze inwoners en de raad te maken krijgen ?

Rond het oppakken van onze controlerende taak heeft de PvdA bij de behandeling van de jaarstukken opmerkingen gemaakt. En verder moeten we de rapporten en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie een duidelijke behandeling geven in de raad.

Bij onze vertegenwoordigende rol heeft de PvdA zeker begrip voor partijen, die inzoomen op specifieke onderwerpen. Zeker als die symptomatisch zijn voor onze manier van samenwerken. Wel hebben we een flinke voorkeur voor een gesprek op hoofdlijnen.

Het één sluit het ander echter niet uit.

Daarom hier een opmerking op detailniveau. Voorzitter, vorig jaar is financiering beschikbaar gesteld voor het online Dorpsplein en het digitale Zorgplatform. De raad heeft uitgesproken deze websites te zien als een basisvoorziening om participatie vooruit te helpen en de informele netwerken en nuldelijnszorg te versterken.

Bij de Kadernota 2019 zouden de mogelijkheden voor een structurele financiering worden belicht. Dat voorstel is uitgebleven en voorzover wij weten, is hierover niet gesproken met de initiatiefnemers. Hoe zit dit en welke interactie hoort hierbij ?

Voorzitter,

In het coalitieprogramma staan goede voorstellen.

De PvdA is voor een intensivering van het beleid op duurzaamheid. Bij de Kadernota 2018 pleitte de PvdA al voor meer middelen. Toen geen steun van de wethouder en het college. Nu een ommezwaai die wij toejuichen, door het uittrekken van € 200.000,00. Het is wel opzienbarend.

De PvdA steunt ook een voorstel voor een vrijliggend fietspad langs de Linge. Ook eerder voorgesteld en nu terug te vinden in het akkoord.

Je zou bijna geloven dat de kracht van argumenten inderdaad de doorslag geeft. En dat de collegevormende partijen echt willen luisteren naar wat andere partijen voorstellen.

Laten we die positiviteit koesteren en eraan blijven werken.

Voorzitter,

De PvdA is tevreden met het positieve meer-jarenperspectief.

Het financiële uitgangspunt voor deze raadsperiode is veelbelovend.

Voorzitter,

Waarden als solidariteit, eerlijk delen, opkomen voor hen die dat nodig hebben en een duurzame wereld zijn belangrijk voor de PvdA in alles wat wij doen, in en buiten de gemeenteraad. Deze waarden komen ook terug in de amendementen en moties, die de PvdA vanavond indient.

Ik noem er drie.

M-11 from the farm to the fork

Het is een algemeen bekend gegeven dat mensen met een laag inkomen minder lang en in minder prettige omstandigheden leven dan mensen met een hoger inkomen.

Voor al arme mensen zijn het slachtoffer van ons voedselsysteem. Het maakt mensen ziek. Zij betalen de prijs met een ongezond eetpatroon, dat leidt tot obesitas, kanker en hart- en vaatziekten. Deze voedselpolitiek moet worden gestopt. Er moet worden geïnvesteerd in onderwijs en informatie over gezond leven om tot een nieuw duurzaam voedselsysteem te komen met lokale spelers. En daarom verzoek wij de raad met ondersteuning van de griffie en het college om een verkenning van de materie uit te voeren, sprekers op dit terrein uit te nodigen en excursies/bijeenkomsten te organiseren. Verder moet er een netwerk van mensen en organisaties binnen en buiten de gemeente worden ontwikkeld, die een bijdrage kunnen leveren aan een duurzaam voedselsysteem. De PvdA wil graag samen met andere partijen voorstellen voor gemeentelijk beleid en acties formuleren.

M-9 Windmolens langs de A-50

VVD, D66, CDA, CU, GroenLinks, SP en PvdA hebben in de Tweede Kamer een voorstel voor een Klimaatwet gepresenteerd. In 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen zijn verminderd tot een niveau dat 90% lager ligt dan in 1990 en moet de energieproductie in Nederland CO2 neutraal zijn.

De PvdA wil in Overbetuwe meewerken aan initiatieven vanuit de samenleving voor de realisering van windmolens langs de A50 en wil een onderzoek naar de mogelijkheden (mede) te faciliteren. In dit onderzoek moet er ook aandacht zijn voor de mogelijkheden van omwonenden om te delen in de winst.

M-10 Grondprijzen sociale woningbouw

De raad van Overbetuwe heeft op 7 november 2017 raadsbreed/unaniem een motie over stimuleren sociale woningbouw in Overbetuwe aangenomen. Daarin is het College verzocht om een overzicht te geven van instrumenten, die de gemeente kan inzetten en de verschillende maatvoering daarbij (met voor- en nadelen vanuit de verschillende invalshoeken van B&W, woningcorporaties en raadswerkgroep Wonen), met als doel een inhoudelijk debat in de raad te faciliteren. Tot op heden is de raad niet geïnformeerd over de uitvoering van deze motie. Daarom vragen wij nu om zo spoedig mogelijk aan de raad een voorstel voor te leggen over de grondprijzen voor sociale woningbouw, met daarbij een overzicht van de grondprijzen, die in de woningmarkt-regio Arnhem-Nijmegen door andere gemeenten worden gehanteerd. En willen we dat de raad uiterlijk 1 september a.s. wordt geïnformeerd over de verdere uitvoering van de aangenomen motie (87).

Tot zover mijn inbreng in eerste termijn.

PvdA Overbetuwe

Elbert Elbers
fractievoorzitter.

Bijlage 9:

Amendement

A-1

Registratienummer:

Onderwerp: Doelgericht handhaven

Agendapunt : 5 (Kadernota 2019)

Datum : 3 juli 2018

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen
Overwegende dat:

- In de evaluatie samenhangend handhavingsbeleid 2014 - 2019 naar voren komt dat de personele bezetting zoals deze is opgenomen in het handhavingsbeleid niet toereikend is geweest.
- Wij blij zijn met de in de kadernota onder de kop 'openbare orde en veiligheid' vermelde tekst dat wij meer inzetten op handhaving.
- Er in het programma nieuwe lasten ook extra middelen worden vrijgemaakt voor materieel en Boa's en er dus extra capaciteit beschikbaar komt
- Er in de 'evaluatie samenhangend handhavingsbeleid 2014 - 2019 wordt aangegeven dat activiteiten op het gebied van toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving worden uitgevoerd, op basis van de gestelde doelen en prioriteiten in het beleidsplan van de raad.
- Wij vinden dat de extra capaciteit vooral gericht moet zijn op veiligheid en (het voorkomen) van overlast omdat onze inwoners daarover het meest ontevreden zijn.

stelt voor om:

In de kadernota op pagina 4 na 'Tevens zetten we meer in op handhaving (PNL2), de volgende tekst toe te voegen:

“waarbij wij vooral capaciteit inzetten op situaties die inspelen op het gevoel van onveiligheid en overlast bij onze inwoners zoals bijvoorbeeld a-sociaal (verkeers) gedrag, en het terugdringen van milieudelicten, zwerfvuil en vuilstoringen”.

Toelichting:

Wij zien graag dat de overtredingen waarvan onze inwoners het meest last hebben in hun gevoelens van veiligheid en overlast, met prioriteit worden opgepakt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

VVD Overbetuwe, José Rouwenhorst,
CDA, Dennis Janssen
BBO, Dia Vennis
GL, Hanno Krijgsman
GBO, Henk Vreman

Bijlage 10:

Amendement

A-2

Registratienummer:

Onderwerp: Groenonderhoud en openbare ruimte op niveau

Agendapunt : 5 (Kadernota 2019)

Datum : 3 juli 2018

overwegende dat:

- In de Kadernota 2019 aan veel onderwerpen uit het Coalitieprogramma 2018-2022 aandacht wordt besteed.
- In het Coalitieprogramma 2018-2022 het voornemen is opgenomen om het onderhoudsniveau van de bestaande openbare ruimte (groen, wegen, pleinen) op te waarderen.
- Er momenteel sprake is van achterstallig onderhoud en hogere kosten in de toekomst voorkomen moeten worden.
- In de Kadernota 2018-2022 het opwaarderen van het onderhoudsniveau niet is benoemd.
- In de raadsvergadering van 7 november 2017 dit onderwerp is besproken naar aanleiding van een door de VVD ingediend en aangehouden amendement over dit onderwerp.
- In de betreffende raadsvergadering is toegezegd dat een evaluatie van het bestaande onderhoudsniveau wordt gedaan.
- Er enkele jaren geleden vanwege bezuinigingsoverweging is overgegaan op een lager onderhoudsniveau.
- Dat lagere niveau nu door de inwoners niet als voldoende wordt ervaren.
- Het goed is waar mogelijk inwoners te betrekken.
- Er nu behoefte en financiële ruimte is om het onderhoudsniveau weer te verhogen.
- Om binnen afzienbare termijn tot verbetering te komen opname in de Kadernota en vervolgens de begroting benodigd is.

- Het daarmee ook wordt ingebracht in de P&C-cyclus.

stelt voor om in de kadernota bij Programma 8 toe te voegen:

“Het bestaande onderhoudsniveau van de openbare ruimte heeft aandacht omdat achterstallig onderhoud wordt geconstateerd en het niet voldoet aan de verwachtingen van de inwoners. Ook kan het niet aanpassen van het onderhoudsniveau leiden tot hogere kosten in de toekomst. We willen terug naar het onderhoudsniveau van voor de bezuinigingen. De kosten die daarmee gemoeid zijn, worden na de evaluatie van het bestaande onderhoud bepaald en zo mogelijk opgenomen in de begroting voor 2019.”

En gaat over tot de orde van de dag

Ondertekening en naam:

VVD Overbetuwe: Karel Grimm

CDA Overbetuwe: Dennis Janssen

Gemeentebelangen Overbetuwe: Henk Vreman

Burger Belangen Overbetuwe: Dia Vennis

Bijlage 11:

A-4

Amendement

Agendapunt : 5

Datum : 3 juli 2018

De fractie van: Gemeentebelangen Overbetuwe

Overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

- De fractie van Gemeentebelangen Overbetuwe tijdens politieke avond van 6 februari 2018 een initiatiefvoorstel in heeft gebracht waarin aandacht werd gevraagd om Tennis vereniging Herveld Andelst financieel te ondersteunen bij hun duurzame renovatie;
- Tennisverenigingen in het algemeen, in tegenstelling tot voetbalverenigingen, nooit op financiële steun hebben kunnen rekenen van de gemeente;
- Dat er tijdens de bespreking van ons initiatiefvoorstel op 6 februari 2018 is besloten door vrijwel alle fracties een post op te nemen in de kadernota 2019 waarin het mogelijk wordt gemaakt voor verenigingen welke duurzaam renoveren, tegemoet te komen in de kosten;
- Er voor deze kosten in de kadernota 2019 geen bedrag is opgenomen;

Stelt voor de kadernota 2019 te wijzigen door:

In het Programma Nieuwe Lasten 2019-2022 een PM post op te nemen voor verenigingen welke duurzaam willen renoveren.

Toelichting:

Het is nu nog niet duidelijk welke kaders en voorwaarden er aan verenigingen zullen worden gesteld. Daartoe dienen eerst beleidsregels, met heldere criteria, opgesteld te worden.

Ondertekening en naam:

René Post

Gemeentebelangen Overbetuwe

Bijlage 12:

A-6 Amendement

Registratienummer:

Onderwerp: revitaliseren dorpscentra Driel en Oosterhout

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 juli 2018

Constaterende dat;

In het coalitieprogramma 2018-2022 onder 4.9 de volgende tekst is opgenomen:

Voor Oosterhout moet er een concreet en haalbaar plan voor de ontwikkeling van een dorpshart in het centrum van het dorp komen, wat college vervolgens in uitvoering wil nemen en ook in Driel zal het dorpscentrum gerevitaliseerd gaan worden;

Stelt voor om het raadsvoorstel te wijzigen in:

1. De Kadernota 2019 vast te stellen.
2. In het Programma Nieuwe Lasten 2019-2022 de posten 49 en 50 als PM te schrappen;
 - Post 49 te wijzigen in "Revitalisering Centrumplan Oosterhout" en € 3 miljoen voor periode 2018-2022 op te nemen om samen met de dorpsraad en andere stakeholders in een proces van co-creatie tot een concrete en haalbare ontwikkeling te komen;
 - Post 50 wijzigen in "Revitalisering Centrumplan Driel" en € 3 miljoen voor periode 2018-2022 op te nemen om samen met de dorpsraad en andere stakeholders in een proces van co-creatie tot een concrete en haalbare ontwikkeling te komen.

Ondertekening en naam;

CDA Jackie Versluis

Bijlage 13:

A-7

Amendement kadernota 2019

Onderwerp: van kadernota naar uitvoeringsprogramma

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

Overwegende dat:

- het nieuwe en ambitieuze coalitieprogramma de bijlage van de kadernota is en dat daarmee in veel dossiers en programma's een duidelijke richting wordt aangegeven;
- sinds een aantal weken Overbetuwe een nieuw college heeft en er nog maar weinig tijd is geweest om het coalitieprogramma uit te werken in de kadernota;
- de kadernota 2019 een eerste financiële doorvertaling is van het bestaande beleid, doorlopende acties en nieuwe ambities uit het coalitieprogramma;
- het nodig is om de ambities, doelen en inspanningen naast verdere doorvertaling in de programmabegroting ook inhoudelijk uit te werken in een concreet en inhoudelijk uitvoeringsprogramma.

constaterende dat:

- de kadernota een actueel overzicht geeft van de financiële stand van zaken in Overbetuwe en dat Overbetuwe er in algemene zin goed voor staat;
- richting altijd voor inrichting gaat en dat de raad moet aangeven welke ontwikkelingen wenselijk zijn (= kaders stellen);
- de ambities voor de verschillende dorpen, verenigingen, projecten en het sociaal domein wel geformuleerd zijn, maar dat er vaak nog een onderzoek, nulmeting of financiële doorvertaling gemaakt moet worden;
- moet worden vastgesteld, dat er ook een aantal onderwerpen worden gemist,
- voorliggende kadernota daarnaast nog andere 'uitzoekpunten' bevat op onder meer op het sociaal domein er derhalve nog veel vragen bestaan en er behoefte is aan duidelijkheid en een concrete uitwerking van de ambities en plannen, zowel inhoudelijk als financieel.

stelt voor om het raadsvoorstel als volgt te wijzigingen:

besluit

1. "de kadernota 2019 vast te stellen"

te wijzigen in:

"de kadernota 2019 vast te stellen en het college op te dragen om voor de programmabegroting 2019 een concreet en inhoudelijk uitvoeringsplan aan te leveren waarin ambities en doelstellingen van het coalitieprogramma en aanvullende wensen van de raad zijn uitgewerkt. Dit uitvoeringsplan separaat voor te leggen aan de gemeenteraad voorafgaand aan de begrotingsbehandeling.

En gaat over tot de orde van de dag

Ondertekening en naam:

CDA Overbetuwe Dennis Janssen

VVD Overbetuwe Peter de Waard

Gemeentebelangen Overbetuwe Henk Vreman

Bijlage 14:

A-8

Amendement

Onderwerp : Excelsior
 Agendapunt : 5 (Kadernota 2019)
 Datum : 3 juli 2018

De fractie van: BBO

overwegende dat:

- Voetbalvereniging Excelsior Zetten volgens de Kadernota 2019 op basis van het aantal teams volgens de geldende kaders de gerechtvaardigde behoefte heeft aan een extra veld.
- Hiervoor in de concept-Kadernota 2019 geen middelen zijn gereserveerd

stelt voor om in de Kadernota:

- toe te voegen bij PNL-post 26 de “pm” te schrappen en te vervangen door een bedrag van 100.000 euro
- de PNL-posten 31 (Onderzoek naar alternatief Gelrepas ad 30.000 euro), 42 (Onderzoek minimabeleid 20.000 euro) te schrappen
- de PNL-post 51 (ICT-voorzieningen voor in de nieuwe publieke ruimten) te verlagen met 50.000 euro (van 158.100 naar 108.100 euro)

Toelichting:

- de geheel of gedeeltelijk geschrapte PNL-posten dienen te worden gedekt uit bestaande budgetten voor personeel en huisvesting. Het betreft regulier beleidswerk en ICT/huisvesting waarvoor aanzienlijke budgetten beschikbaar zijn.

Ondertekening en naam:

Ard op de Weegh (BBO)

Bijlage 15:

A-9

Amendement

Onderwerp : Sociaal Domein
Agendapunt : 5 (Kadernota 2019)
Datum : 3 juli 2018

De fractie van: BurgerBelangen Overbetuwe

gelezen hebbende:

- het medio mei door VNG en Rijk overeengekomen Interbestuurlijk Programma (IBP)¹
- de Kamerbrief van 19 juni 2018 over financiën sociaal domein van de minister van VWS²
- de beantwoording van technische vragen bij effecten van het uitgangspunt 'budgettair neutraal' zoals in de kadernota Overbetuwe gehanteerd voor het sociaal domein

constaterende dat:

- het kabinet tot op heden er vanuit gaat dat een deel van de extra kosten als gevolg van Rijksbeleid niet specifiek worden gecompenseerd, maar geacht wordt door de gemeenten te worden gedekt uit het algemene accres van het gemeentefonds per 2019
- in de concept-Kadernota 2019 dit gedeelte van het algemene accres niet is toegevoegd aan de beschikbare middelen voor het sociaal domein

stelt voor om:

- in de Kadernota op te nemen dat het budget voor het sociaal domein wordt opgehoogd met de bedragen die corresponderen met de effecten van Rijksbeleid die niet specifiek zijn gecompenseerd, maar op grond van het tussen VNG-bestuur en Rijk overeengekomen IBP uit het algemene accres van het gemeentefonds moeten worden bekostigd.
- de overige hiermee gemoeide middelen in mindering te brengen op de in de Kadernota 2019 opgenomen toevoegingen aan de algemene reserve

Toelichting:

- uitgangspunt moet zijn dat voor het sociaal domein realistisch wordt begroot.
- als het Rijk afwijkt van eerder gehanteerde uitgangspunten rond het algemene accres van het gemeentefonds dan willen we die in Overbetuwe niet op voorhand omzetten in een extra taakstelling voor het sociaal domein.
- de financiële effecten van maatregelen die momenteel (tenminste) ter besluitvorming bij de Tweede Kamer voorliggen en waar in het IBP rekening mee is gehouden kunnen op hoofdlijn worden berekend en vertaald naar kaders voor de begroting 2019 in Overbetuwe.
- als hiermee de ontwikkeling van de algemene reserve onvoldoende wordt, vraagt dit een kritische blik op de PNL-posten (zoals dat ook bij een lager algemeen accres van het gemeentefonds het geval zou zijn).

Ondertekening en naam:

BBO, Ard op de Weegh
 PvdA, Elbert Elbers
 CU, Hanny van Brakel
 Groenlinks, Hanno Krijgsman

¹ Zie pag. 6-8 van https://vng.nl/files/vng/brieven/2018/20180516_ledenbrief_interbestuurlijke-samenwerking-en-financiële-ruimte-in-de-nieuwe-raadsperiode.pdf

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/06/19/kamerbrief-over-financien-in-het-sociaal-domein>

Bijlage 16:

A-10

Amendement

Agendapunt : 5
Onderwerp : Overbetuwe Topsport
Datum : 3 juli 2018

De fractie van: Gemeentebelangen Overbetuwe

Constaterende dat:

- Overbetuwe investeert in laagdrempelige sport en breedte sport;
- Overbetuwe een gemeente is waarin veel gesport wordt of kan worden;
- Overbetuwe aandacht heeft voor verschillende lagen van niveaus (van een laag tot een hoger amateurniveau) ofwel breedte sport. Boven dit niveau gaat breedte sport over in topsport, hier wordt nu in Gemeente Overbetuwe geen aandacht aan besteed.

Stelt voor de kadernota 2019 te wijzigen door:

In het Programma Nieuwe Lasten 2019-2022 een post op te nemen van 20.000 euro speciaal voor topsport.

Toelichting:

Met dit bedrag moet het voor verenigingen mogelijk worden om topsporters te kunnen voorzien van extra middelen, professionele ondersteuning, etc.

Ondertekening en naam:

René Post

Gemeentebelangen Overbetuwe

Bijlage 17:

M-1

Motie “Personeelsplan”

Agendapunt: 5 (Kadernota 2019)

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen d.d. 3 juli 2018

Overwegende dat:

1. de ambtelijke organisatie, mede door de ambities van de nieuwe gemeenteraad en de komst van een nieuw college, voor een grote opgave staat;
2. er zorgelijke signalen zijn ten aanzien van het personeelsverloop;
3. er in de begroting en kadernota ten aanzien van personeel een zware nadruk wordt gelegd op het aantal formatieplaatsen en de groei daarvan;

4. een goede uitvoering van alle werkzaamheden waar de gemeentelijke organisatie voor staat prioriteit heeft en dat de gehanteerde normen over formatieplaatsen daarbij veel meer ter toetsing gehanteerd moeten worden dan als uitgangspunt;
5. het inschakelen van externe ondersteuning beperkt zou moeten worden tot die situaties dat er unieke deskundigheid of incidentele capaciteit vereist is en dat er bij inschakelen van “extern personeel” geen financiële overwegingen een rol mogen spelen doordat die niet ten laste gaan van het personeelsbudget;
6. er krapte op de arbeidsmarkt ontstaat;
7. er in het coalitieprogramma en de kadernota wordt ingezet op Overbetuwe als aantrekkelijke werkgever, met goede arbeidsvoorwaarden en aandacht voor opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden;
8. er bij de raad behoefte bestaat om van het college te vernemen hoe zij bovengenoemde aspecten beoordeelt en welke inspanningen er naar de toekomst worden ondernomen en welke financiële ruimte zij daarvoor nodig acht.

Verzoekt het college om:

1. uiterlijk bij de programmabegroting 2019 met een personeelsplan te komen waarin staat hoe het college in het licht van bovenstaande overwegingen zowel de capaciteit als de kwaliteit van de ambtelijke organisatie kwalificeert, ook in vergelijking met andere gemeenten, en welke inspanningen er mede in het kader van de komst van een nieuwe gemeentesecretaris worden ondernomen om te waarborgen dat de organisatie goed is toegerust om de grote opgave waar zij voor staat succesvol te volbrengen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

VVD Overbetuwe, Peter de Waard
 PvdA, Elbert Elbers
 Burger Belangen Overbetuwe, Dia Vennis
 Gemeentebelangen Overbetuwe, Henk Vreman
 Groen Links, Hanno Krijgsman

Bijlage 18:

M-2

Motie

Registratienummer:

Onderwerp. Optimaliseren zorg en ondersteuningsstructuur

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op 3 juli 2018;

Overwegende/gelezen hebbende/constaterende dat:

- In het coalitieprogramma 2018-2022 onder het hoofdstuk “ sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening” is opgenomen, dat als gevolg van een toenemend beroep op de WMO, de behoefte aan passende jeugdhulp en de voortdurende zorg voor een duurzaam zorgstelsel en anderzijds het rijksbeleid, waardoor mensen langer thuis moeten wonen, de gemeente een passend antwoord moet vinden;
- In de Kadernota 2019 staat vermeld, dat de druk op de zorgconsumptie en betaalbaarheid groter worden en daarmee ook de financiële uitdagingen waarvoor we staan, waardoor het nodig is de

- zorg en ondersteuningsstructuur verder te optimaliseren op onderdelen te herijken om echt handen en voeten te geven aan de transformatie en efficiënter te organiseren;
- Dat de nota verder aangeeft, dat samen met partners en met externe ondersteuning in 2018 een visie en procesplan zal worden ontwikkeld met betrekking tot bekostiging en inkoop;
 - Dat de fractie van Gemeentebelangen onderkend, dat steeds naar verbetering van zorg moet worden gekeken, waarbij de kostenfactor zeker niet uit het oog mag worden verloren maar anderzijds ongerust is, dat bestaande structuren, die hun waarde hebben bewezen overhoop worden gehaald;

Verzoekt het college om:

Bij het actualiseren en optimaliseren van de zorgstructuur zowel inhoudelijk als procesmatig de volgende aandachtspunten in acht te nemen:

- 1) De regie moet in handen van de gemeente blijven vanuit de gedachte Regie voeren, Regie geven en Ruimte bieden.
- 2) De integraliteit moet geborgd blijven.;
- 3) Geborgd moet worden, dat er geen belangenverstrengeling plaatsvindt als wordt uitbesteed aan commerciële partijen.
- 4) 3 maandelijks, gelijker tijd met de kwartaalrapportage van de P&C cyclus, een korte evaluatie aan de raad te sturen.

Toelichting:

Gemeentebelangen is bang, dat de voorgenomen wijzigingen leiden tot onrust op vele fronten en het transformatieproces nadelig kunnen beïnvloeden. Wij vinden, dat niet het hele zorgvuldig opgebouwde systeem moet worden weggegooid maar goed functionerende onderdelen bewaard moeten blijven. Wij kunnen ons voorstellen, dat alvorens ideeën worden vertaald in nieuw beleid de wethouder eerst met de raad gaat brainstormen, voordat de werkorganisatie aan het werk wordt gezet. Dit doet ook recht aan de rol van raad in het licht van het participatieproces.

Henk Vreman (GBO)

Elbert Elbers (PvdA)

Bijlage 19:

M-3

Motie Werken aan vitale en leefbare dorpen

Agendapunt: kadernota 2019

Datum: 3 juli 2018

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

overwegende / gelezen hebbende:

- de gemeente Overbetuwe moet blijven investeren in leefbare dorpen en kernen;
- het nodig is om concrete ambities, doelen, inspanningen en middelen verder door te vertalen in een uitvoeringsprogramma

- tijdens de begrotingsbehandeling van november 2017 door de raad diverse moties aangenomen zijn die te maken hebben met leefbare, vitale en duurzame dorpen (bv. Wanmolen Zetten, Kastanjelaan Heteren / visitekaartje voor Heteren) etc.)
- dat het MFC in Valburg nu snel van de grond gaat komen en dat het MFA in Herveld Andelst ook steeds concreter wordt
- ook in Randwijk een multifunctionele accommodatie gaat komen;
- dat de plannen voor Elst Centraal en Land van Tap ook concreter worden;
- dat de ambities in andere dorpen er al wel zijn, maar dat er vaak nog een onderzoek of financiële doorvertaling gemaakt moet worden (denk aan Hart van Driel, Hart van Oosterhout en Elst Centraal waarvoor nu nog PM posten zijn opgenomen);

roept het college op

om op basis van de kadernota 2019 in het concrete uitvoeringsplan **per dorp en per kern** aan te geven wat de belangrijkste ontwikkelingen / grote projecten zijn op het fysieke domein en daarbij aan te geven a) wat de planning is b) welke fase van participatie de projecten zitten c) hoe inwoners worden betrokken en d) met een reële kostenraming te komen.

Om bij de totstandkoming van dit uitvoeringsplan ook actief dorpsraden en wijkplatforms te betrekken

En gaat over tot de orde van de dag
Ondertekening en naam:

CDA Overbetuwe Dennis Janssen
GL Hanno Krijgsman
PvdA Elbert Elbers
BBO Ard op de Weegh
VVD Peter de Waard

Bijlage 20:

M-4

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: **Duurzaamheid is van ons allemaal en raakt ons in alle facetten van ons bestaan**

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 juli 2018 bijeen

Constaterende dat;

Overwegingen

1. duurzaamheid een thema is dat door alle partijen als belangrijk wordt gezien;
2. duurzaamheid meer is dan een energietransitie: denk onder meer aan vervoer, voedsel en afvalbeleid;
3. duurzaamheid door ketenpartners van de raad, zoals de Provincie, wordt gestimuleerd;
4. duurzaamheid niet alleen iets is voor de 'happy few';
5. duurzaamheid een gedeelde verantwoordelijkheid is van burgers, bedrijven en overheid;
6. duurzamer omgaan met onze leefomgeving noodzakelijk is om onze wereld met een gerust hart te kunnen overdragen aan de volgende generatie;
7. duurzaamheid niet betekent dat elke ketenpartner hetzelfde moet doen en overleg om overlap te voorkomen noodzakelijk is;

roept de Raad en College op

1. om de WDO te verzoeken om, ondersteund door het College, een conferentie te organiseren waar voors en tegens van de verschillende wijzen van duurzaam handelen worden besproken, met o.a. als doel om de transitie naar een circulaire economie en een duurzame samenleving te versnellen. Zodat de raad met de verzamelde informatie haar afwegingen over duurzaamheid, samen met het College, kan maken.
2. Verzoekt het College om in de regionale verbanden waarin Overbetuwe deelneemt (daarbij over landsgrenzen heen kijkend) het overleg te zoeken om te komen tot een evenwichtig duurzaamheidsbeleid. Waarbij afspraken gemaakt kunnen worden op welke wijze een ketenpartner aan de gemeenschappelijke opgave kan bijdragen.

En gaat over tot de orde van de dag

Luca Consoli (CDA)

Toelichting

Niemand zal ontkennen dat duurzaamheid de opgave van de komende periode is. Dat geldt niet alleen voor de politiek, bestuur maar ook voor iedere burger. Eenieder wil zijn eigen wereld beter maken en die met een goed gevoel mee geven aan de volgende generatie.

Wat nogal eens wordt gemist in de discussie over duurzaamheid, is de vraag wat duurzaamheid nu precies is? Het lijkt erop dat duurzaamheid over het algemeen wordt gezien als een energietransitie. We moeten van het gas en kolen af en natuurlijke energiebronnen kunnen ons daarbij helpen. En dan valt op dat bij die natuurlijke energiebronnen vaak gesproken wordt over wind- en zonne-energie. Maar duurzaamheid is toch ook het hebben van een goede voedselstrategie, zodanig dat het van ver halen van producten kan worden voorkomen of intensief gebruik van grondstoffen anders kan plaatsvinden? Duurzaamheid is ook het zorgen dat een goede vervoersstructuur wordt ontwikkeld waarbij gebruik van fossiele brandstoffen teruggedrongen kan worden.

Overbetuwe heeft op meerdere plekken stromend water. In hoeverre zijn die waterwegen te gebruiken om energie op te wekken. We moeten ons natuurlijk daarbij wel realiseren dat de infrastructuur van ons energienetwerk geschikt moet zijn om al die energie die wordt opgewekt aan te kunnen. Daarbij speelt ook een rol dat gekeken moet worden naar duurzaamheid met een economische bril op. Niet elke transitie is op elke plek even economisch. Zo zal in een grotere stad veel meer opwekking door zonnepanelen mogelijk zijn dan in een agrarisch gebied. Dat gebied maakt het mogelijk om meer te doen aan verduurzaming van de landbouw dan in een stad dat gedaan kan worden.

Dat maakt ook dat regionale afstemming over de opgave die voor ons ligt wenselijk is. Als in de Provincie Gelderland een bepaalde norm wordt afgesproken, moeten gemeente bereid zijn om open met elkaar in gesprek te gaan hoe die opgave in zijn totaliteit getackeld kan worden. Het maar naar rato van het inwonersaantal verdelen van die opgave, zal uiteindelijk geen succes opleveren. Als bijvoorbeeld Nijmegen een groter deel van de opgave realiseert, moeten de andere gemeente, waaronder Overbetuwe bereid zijn om Nijmegen te compenseren.

Al dit soort vragen en opmerkingen moeten in een discussie/conferentie aan de orde komen. Daarbij zou het een groot winstpunt zijn als voors en teges van diverse mogelijkheden om te verduurzamen besproken worden. Is het nou zo dat windmolens, in zijn gehele concept, niet duurzaam zijn?

Bij die discussie/conferentie moeten de burgers ook betrokken worden. Zij zijn degene die uiteindelijk de transitie naar een duurzame wereld moeten vormen geven. Een gemeente kan faciliteren, ondersteunen en stimuleren. Voorbeelden als WatBeters worden nu al uitgerold. Beoordeeld moet worden of de gemeente daarbij een grotere rol kan spelen. Het vrijmaken van fte's die zorgen voor het ontwikkelen van

duurzaamheidsprojecten per kern, kan een stimulans geven. De kosten verbonden aan deze motie zien op een raadsdiscussie/conferentie en moeten uit het budget voor duurzaamheid komen. Afhankelijk van de keuzes die na de discussie/conferentie worden gemaakt, zal beoordeeld moeten worden welke budget daarvoor beschikbaar moet zijn.

Bijlage 21:

M-5

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Samen voor een schoon Overbetuwe

Motie Jongerenparticipatie en afval

De raad van de gemeente Overbetuwe bijeen op 3 juli 2018

Constaterende

- dat rondslingerend afval in de gemeente Overbetuwe een doorn in het oog is;
- dat een deel daarvan lijkt te worden veroorzaakt door jongeren;
- dat Overbetuwe schoon, heel en veilig moet blijven;

Overwegende dat;

- de gemeente Overbetuwe behoefte heeft aan nieuwe vormen van inspraak en advisering voor meerdere doelgroepen (motie jongeren en participatie januari 2018)
- het van belang is om de jeugd te betrekken bij adviezen;
- alle jongeren en maatschappelijke partijen hierin een verantwoordelijkheid hebben (naast ouder(s)/verzorger(s), scholen, jongerenwerkers, etc).

verzoekt het college om:

- met een concrete uitwerking te komen om jongeren te betrekken bij het schoonhouden van onze gemeente.
- in gesprek te gaan met onderwijsinstellingen (basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs)
- een actieve campagne hiervoor te ontwikkelen waar zowel basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs bij betrokken zijn en op langere termijn ook bij andere bewoners in beeld komt en aanzet tot actie.
- het gesprek aan te gaan hierover met Arnhem, Lingewaard, Nederbetuwe en Nijmegen (vanwege de grote groep jongeren die tijdens de schoolweken zich tussen verschillende gemeenten zich verplaatsen)
- om samen met jongeren voor de begroting 2019 een concreet voorstel te presenteren

En gaat over tot de orde van de dag...
CDA Overbetuwe Dennis Janssen
GL Hanno Krijgsman
VVD Peter de Waard

Bijlage 22:

M-6

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Verstandig Bouwen

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 juli 2018

overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

1. inwoners van Gelderland de komende jaren gemiddeld ouder, energiebewuster en mobieler worden. Dit vraagt om passende en flexibele woningen in een leefbare woonomgeving. Dat betekent soms ingrijpende aanpassingen en vernieuwing van huidige woningen en de omgeving;
2. Woonwensen en demografische trends veranderen. Een woning gaat vaak 50 tot 100 jaar mee. Trends als vergrijzing zijn van veel kortere duur. Nu vragen de instroom van nieuwkomers, innovatieve zorg en bijzondere doelgroepen om duurzame en betaalbare woningen. Maar deze woningen moeten aanvullend zijn op wat er al staat en relatief eenvoudig aangepast kunnen worden aan de toekomstige woonbehoefte. Ruimte in de woningbouwplanning is nodig om flexibel in te kunnen spelen op nieuwe kansen en innovatieve, flexibele en soms ook tijdelijke woonconcepten en contractvormen.
3. We merken dat veel ouderen niet in aanmerking komen voor een verpleeghuis, maar wel graag de bescherming wensen van geclusterd wonen, zonder een Wlz-indicatie te hebben. Tussen zorgdomeinen en de verschillende doelgroepen kan meer worden samengewerkt. Voorbeeld is bv. de dagbesteding in De Pol, in Nijkerk waar de Rozelaar, zorgaanbieder gehandicaptenzorg, een deel van het 'verpleeghuis' gebruikt om (arbeidsmatige) dagbesteding te bieden, maar daarnaast werkzaamheden verricht in horeca, linnenkamer, betrokken is bij dagbesteding voor ouderen enz.
<http://www.rozelaar.nl/pages/posts/de-pol-en-de-rozelaar-werken-samen-aan-dagbesteding220.php>

verzoekt het college om:

- te onderzoeken (wellicht ism werkgroep Wonen) welke mogelijkheden t.a.v. vergelijkbare samenwerking zoals bovengenoemd voorbeeld binnen de gemeente van Overbetuwe mogelijk zijn teneinde een integrale visie te ontwikkelen;
- na te gaan welke vormen van geclusterde wooneenheden gerealiseerd zouden kunnen worden voor ouderen, zonder Wlz-indicatie;

- te bekijken op welke wijze diverse vormen van zorg, verschillende doelgroep, ook bv. inwoners die zijn aangeven op beschutte arbeid via de participatiewet, hier een bijdrage aan kunnen leveren;

Ondertekening en naam:
CDA Overbetuwe Dorien Kloosterman
PvdA Elbert Elbers
VVD Peter de Waard

Bijlage 23:

M-7

Motie

Onderwerp: **Heel Gelderland Sport op Vitale Sportparken**

Agendapunt: kadernota 2019

Datum: 3 juli 2018

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

- de provincie Gelderland miljarden te besteden heeft;
- het college voortvarend aan de slag is gegaan met het amendement 'De Pas op weg naar een Vitaal Sportpark' uit november 2017;
- Dit college snel stappen zet, samen met partijen / sportverenigingen;
- Het plan mede is geïnitieerd en gestimuleerd wordt door de provincie;
- De provincie € 150.000,-- bijdraagt aan het nieuw te ontwikkelen (op een investering van meer dan € 2000.000,--);
- er daarnaast een beperkt onderzoek wordt opgestart (€ 35.000) voor onderzoek naar andere vitale sportparken in Overbetuwe;

Roept het college op om:

- Met de provincie actief in overleg te gaan om extra en substantiële middelen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van vitale sportparken in Overbetuwe;
- En om voor de begroting in november 2019 samen met de provincie een plan te hebben ontwikkeld.

En gaat over tot de orde van de dag

Ondertekening en naam:

CDA Overbetuwe Mart van Baak
GL Hanno Krijgsman
VVD Peter de Waard
PvdA Elbert Elbers
BBO Ard op de Weegh

Bijlage 24:

M-8

Motie Duurzame inzet middelen

Registratienummer:

Onderwerp: Duurzame inzet middelen
behorende bij agendapunt 5. Kadernota 2019.

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

Overwegende dat

- de routekaart duurzaamheid in versnelling komt als een aantal initiatieven van inwoners, instellingen en bedrijven daadkrachtig worden ondersteund;
- een hefboomeffect in de samenleving kan worden gerealiseerd door gericht middelen in te zetten voor procesbevordering en bewustwording;
- de routekaart duurzaamheid baat heeft bij voortdurende aandacht voor initiatieven en bewustwording van inwoners, instellingen en bedrijven;
- het college in het Programma Nieuwe Lasten (PNL) 2019-2022 (onder punt 44) nu ook extra gelden reserveert om dit te realiseren;

Verzoekt het college:

1. de in het Nieuw PNL 2019-2022 onder punt 44 voorgenomen investeringen te blijven reserveren voor verduurzaming, in het geval niet alle middelen in de betreffende jaarschijven gedurende het boekjaar worden/zijn ingezet.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

PvdA Elbert Elbers

CDA Dennis Janssen

Bijlage 25: M-9

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Windmolens langs de A50
behorende bij agendapunt 5. Kadernota 2019.

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

Overwegende dat

- VVD, D66, CDA, CU, GroenLinks, SP en PvdA een voorstel voor een Klimaatwet hebben gepresenteerd;
- Nederland zichzelf in de Klimaatwet twee harde eisen stelt:
in 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen zijn verminderd tot een niveau dat 90% lager ligt dan in 1990;
in 2050 is de energieproductie in Nederland CO2 neutraal;
- het college de extra middelen voor verduurzaming, onder meer, wil inzetten voor nader onderzoek en aanjagen van grootschalige opwekking van wind- en zonne-energie;
- de Provincie Gelderland zoekgebieden heeft genoemd voor het mogelijkerwijs realiseren van windmolens;
- het college winning van windenergie in Overbetuwe mogelijk wil maken door het plaatsen van windmolens langs de A15;
- Er initiatieven vanuit de samenleving bestaan voor het plaatsen van windmolens ook langs de A50;
- Deze initiatieven prima passen in de wens van de gemeente om op een veel grotere schaal, bijvoorbeeld in de vorm van een publiek-private samenwerking, duurzame energie op te wekken voor onze inwoners;
- en ook passen in provinciale doelstellingen en de eisen van de voorgestelde Klimaatwet;

Verzoekt het college:

1. mee te werken aan initiatieven vanuit de samenleving voor de realisering van windmolens langs de A50 en een onderzoek naar de mogelijkheden (mede) te faciliteren;
2. in dit onderzoek ook de mogelijkheden voor omwonenden om te delen in de winst mee te nemen

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

PvdA Elbert Elbers

GroenLinks Hanno Krijgsman

Bijlage 26: M-10

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Grondprijzen bij sociale woningbouw in Overbetuwe en verdere uitvoering motie 87
behorende bij agendapunt 5. Kadernota 2019.

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

Overwegende / constaterende dat:

1. de raad van Overbetuwe op 7 november 2017 raadsbreed/unaniem een motie over stimuleren sociale woningbouw in Overbetuwe heeft aangenomen, waarin het College onder meer werd verzocht om een overzicht te geven van instrumenten, die de gemeente kan inzetten en de verschillende maatvoering daarbij (met voor- en nadelen vanuit de verschillende invalshoeken van B&W, woningcorporaties en raadswerkgroep Wonen), met als doel een inhoudelijk debat in de raad te faciliteren.
2. dat de raad in deze motie heeft verzocht hierover aan de raad uiterlijk 1 maart 2018 te rapporteren, maar dat de raad tot op heden niet is geïnformeerd over de uitvoering van deze motie.
3. dat de raad op 27 maart 2018 wel een informatiememo over gemeentelijke grondprijzen en tarieven verhuur 2018 heeft ontvangen, waarin wordt 'voorgesteld' in geval van realisatie van sociale grondgebonden huurwoningen en sociale huurappartementen, een vaste prijs te hanteren van 20K ex btw voor een kavel van 100m³ en voor de voor een levensloopbestendige woning vaak gehanteerde kavel van 120m³ een vaste prijs van 24K.
5. Dat dit 'voorstel' uitgaat van een fors hogere grondprijs dan buurgemeenten Lingewaard (<https://www.lingewaard.nl/document.php?m=19&fileid=25369&f=fe88f968ebc85fa30f051891b7abd6ac&attachment=0&c=36374>) en Nederbetuwe (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-233668.html>), die zelfs in vergelijking met een gemeente als Utrecht relatief hoog is.
6. Dat uit de memo niet duidelijk is,
 - a. of en zo ja hoe dit 'voorstel' aan de raad wordt voorgelegd en
 - b. hoe zich dit verhoudt tot de uitvoering van motie 87 d.d. 7 november 2017 en de daarin gevraagde scenario's.

Spreekt uit dat:

- de raad het betreurt dat het College motie 87 van 7 november 2017 tot op heden niet heeft uitgevoerd en tot op heden de raad hierover ook niet, of niet volledig, heeft geïnformeerd.

Verzoekt het College om:

1. zo spoedig mogelijk aan de raad een voorstel voor te leggen over de grondprijzen voor sociale woningbouw, met daarbij een overzicht van de grondprijzen, die in de woningmarkt-regio Arnhem-Nijmegen door andere gemeenten worden gehanteerd;
2. de raad uiterlijk 1 september a.s. te informeren over de verdere uitvoering van motie 87.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

PvdA	Elbert Elbers
BBO	Ard op de Weegh
D66	Roel Eefting

Bijlage 27: M-11

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: From the farm to the fork
behorende bij agendapunt 5. Kadernota 2019.

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

Overwegende dat

- In Europa obesitas en diabetes nog steeds een belangrijke doodsoorzaak zijn;
- Door de hele voedselketen mensen worden uitgebuit om de winst voor grote voedselmultinationals te maximaliseren en de prijs voor de consument zo laag mogelijk te houden;
- We het milieu schaden om zo veel mogelijk voedsel voor de laagste prijs te produceren. En het vervolgens verpakken in zo veel mogelijk plastic om het de hele wereld over te kunnen slepen;
- Boeren overgeleverd zijn aan een paar dominante spelers op de markt. En van twee kanten onder druk staan: de grote winkelketens en voedselbedrijven bepalen de prijs, aan de andere kant leveren multinationals de zaden en chemicaliën;

- Burgers voedsel willen dat gezond voor hen is. Ze willen dat het milieu gespaard wordt en dat voedsel lokaal geproduceerd wordt en vers is. Dat hun kinderen niet opgroeien met junkfood.
- Vooral arme mensen het slachtoffer zijn van ons voedselsysteem. Het maakt mensen ziek. Zij betalen de prijs met een ongezond eetpatroon, dat leidt tot obesitas, kanker en hart- en vaatziekten.
- Deze voedselpolitiek moet worden gestopt. Mensen voldoende inkomen moeten hebben, zodat ze gezond eten kunnen kopen;
- Er moet worden geïnvesteerd in onderwijs en informatie over gezond leven om tot een nieuw duurzaam voedselsysteem te komen met lokale spelers;

Verzoekt de raad (via ondersteuning van de griffie) en het college om:

1. een verkenning van de materie uit te voeren;
2. sprekers op dit terrein uit te nodigen en excursies/bijeenkomsten te organiseren;
3. een netwerk van mensen en organisaties binnen en buiten de gemeente te ontwikkelen, die een bijdrage kunnen leveren aan een duurzaam voedselsysteem;
4. indien mogelijk voorstellen voor gemeentelijk beleid en acties te formuleren.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

PvdA Elbert Elbers

CDA Dennis Janssen

Bijlage 28: M-12

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Kennismaken met toneel, cabaret en muziek
behorende bij agendapunt 5. Kadernota 2019.

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen op dinsdag 3 juli 2018

Overwegende dat

- In maart minister van Engelshoven bekend maakte, dat er 28 miljoen euro extra naar kunstonderwijs gaat. Dat is ruim 9 euro per leerling - nog niet één bioscoopkaartje;
- Onze gemeente een flink aanbod heeft aan culturele activiteiten en voorzieningen;
- Overbetuwe kinderen in het primair onderwijs (basisschool) kennis kunnen maken met toneel of cabaret via Theater De Kik;
- Het belangrijk is dat zoveel mogelijk kinderen in aanraking blijven komen met muziek, verhalen, gedichten, schilderijen, films en voorstellingen;
- Overbetuwe kunstenaars, organisaties en instellingen hierbij een voorname rol kunnen spelen;

Verzoekt het college om:

1. te onderzoeken of en op welke wijze ook kinderen uit het secundair onderwijs kunnen worden gefaciliteerd voor een verdere kennismaking met muziek, toneel, cabaret enz. en de raad hiertoe een voorstel te doen bij de begrotingsbehandeling 2019-2022;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

PvdA

Elbert Elbers

Bijlage 29:

M-13

MOTIE

Onderwerp: Meer Muziek in de klas

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 juli 2018

overwegende dat:

- Muziek op een unieke manier bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen. Het bevordert bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van het brein. Muziek legt een structurele basis voor empathie, sociale binding, kwaliteit van leven, creativiteit, luisteren naar elkaar en openstaan voor verschillen: onmisbare menselijke waarden in onze maatschappij.

- De cultuurnota d.d. 19-12-2016 belang hecht aan samenwerking tussen alle partijen die actief zijn op het gebied van muziekeducatie waarbij het betrekken van scholen een belangrijk onderdeel vormt

- Het College van burgemeester en wethouders op 25 juni jl. heeft besloten een intentieverklaring te ondertekenen waarin de gemeente aangeeft dat zij in 2018 samen met onderwijs en de culturele instellingen start met het opstellen van een lokaal convenant Cultuur en Onderwijs.

Verzoekt het college om:

- Een Méér Muziek in de klas Lokaal-samenwerking op te starten
- Zoveel mogelijk partijen te betrekken waaronder muziekverenigingen en professionele muziekdocenten bij de verankering van muziekonderwijs op basis en/of voorgezet onderwijsscholen.
- Hierbij de inbreng van leerkrachten, met het oog op hun werkdruk, uitdrukkelijk mee te nemen.

- De financieringsmogelijkheden voor het realiseren van meer muziek in de klas in kaart te brengen (overheidssubsidies bijv. <http://www.cultuurparticipatie.nl/file/1516696651.9063BOthyX/subsidieregeling-versterking-cultuureducatie-vmbo-vso-pro-2018-2020.pdf> , bijdragen van vermogensfondsen bijv. (<https://www.fonds21.nl/voorwaarden/11/jongeren-cultuur-als-middel>) , maatschappelijke sponsoring uit bedrijven en serviceclubs enz.)
- In overleg met partijen te komen met een concreet voorstel als onderdeel van de begroting 2019.

Ondertekening:

BBO, Dia Vennis

CU, Hanny van Brakel

D66, Mariël de Vries

PvdA, Cecile de Boer

Groenlinks, Carla van Kerkhof

CDA, Dennis Janssen

N.B. Voor meer informatie zie: <https://www.meermuziekindeklas.nl>

(Het programma Méér Muziek in de Klas Lokaal zet in op duurzame verankering van muziekonderwijs in de regio. Dit doen we door regionale partijen die hiervoor nodig zijn aan elkaar te verbinden en te laten samenwerken.

Bijlage 30:

M-14

Motie

Titel: Investering fietspaden 2.0

Agendapunt: Kadernota 2019

Datum: 3 juli 2018

De Gemeenteraad van Overbetuwe, in vergadering bijeen op 3 juli 2018,

Overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

1. De Raad op 9 januari 2018 de notitie 'Overbetuwe fietst verder' heeft vastgesteld;

2. Hierin onder andere gesteld wordt dat de breedte van fietspaden minimaal 3,00 meter voor een eenrichtingsfietspad en 4,00 meter voor een tweerichtingsfietspad moet zijn; het CROW beveelt deze breedtes ook aan;
3. De Fietzersbond onlangs een inventarisatie van de fietsroute Arnhem-Nijmegen via Elst heeft gedaan en een aantal knelpunten op deze route heeft geconstateerd, onder andere over de breedte (zie Gelderlander 21 juni 2018); daarnaast heeft de Fietzersbond ook andere knelpunten geconstateerd die te gedetailleerd waren om op te nemen in de nota 'Overbetuwe fietst verder' maar die wel moeten worden aangepakt;
4. Het goed zou zijn om ook de andere hoofdfietsroutes na te lopen om gebreken weg te werken die te gedetailleerd waren om in de nota 'Overbetuwe fietst verder' op te nemen
5. Er in de Kadernota geen geld wordt gereserveerd om fietspaden te verbreden en het budget voor onderhoud aan wegen wellicht verhoogd moet worden als de gemeente de 'kleine gebreken' in het hoofdfietsnetwerk gaat aanpakken

Verzoekt het College om:

1. Voor 1 oktober 2018 een inventarisatie te doen (wellicht samen met de fietzersbond) van de zogenaamde 'kleine gebreken' in het hoofdfietsnetwerk (die niet in de nota 'Overbetuwe fietst verder' staan), als aanvulling op de inventarisatie van de Fietzersbond van de knelpunten op de route Arnhem-Nijmegen via Elst op Overbetuws grondgebied;
2. Indien nodig het budget van onderhoud van fietspaden in de begroting 2019 aan te passen om de 'kleine gebreken' aan te pakken;
3. Een inventarisatie te doen van fietspaden, die onder het beheer van de gemeente vallen en gezien de verkeersintensiteit en de verschillende soorten en snelheden van fietsen, ook gezien de normen van CROW/TNO, mogelijk verbreed zouden moeten worden en deze inventarisatie voor 1 oktober 2018 aan de raad te sturen.

Naam en ondertekening

GroenLinks: Hanno Krijgsman

BBO: Dia Vennis

PvdA: Elbert Elbers

CU: Hanny van Brakel

D66: Hans van den Moosdijk

Bijlage 31: M-15

Motie

Titel: Kaders ruimtelijke plannen

Agendapunt: Kadernota 2018
Datum: 3 juli 2018

De Gemeenteraad van Overbetuwe, in vergadering bijeen op 3 juli 2018,

Overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

6. Bij het woningbouwprogramma wordt gewerkt met een prioritering op basis van vier scores, te weten locatie, programma, bijzondere kwaliteit en bijdrage bijzondere beleidsdoelen;
7. Het College in de prestatieafspraken met de woningcorporaties heeft afgesproken dat de gemeente bij nieuwbouwprojecten een minimum van 30% sociale huurwoningen hanteert;
8. Er volgens de woonagenda bij de ontwikkeling van plannen ook gestuurd moet worden op doelgroepen en andere woningbouwcategorieën dan sociale huur, zoals goedkope koop, dure koop, (collectief) particulier opdrachtgeverschap;
9. Klimaatverandering ons noodzaakt om gebouwen duurzamer en energiezuiniger te maken, in de gebouwde omgeving versterking tegen te gaan en water op te vangen (in de regio zijn bijvoorbeeld al belangrijke ontwikkelingen gaande op het gebied van warmtetransitie);
10. Er maatschappelijke behoefte is om wijken groener in te richten;
11. De inrichting van wijken kan bijdragen aan de transitie naar duurzame mobiliteit;
12. Aan bovenstaande maatschappelijke noodzaak en wensen meer voldaan wordt als de gemeente meer stuurt op deze zaken binnen de gekozen systematiek van prioritering

Verzoekt het College:

1. Te verkennen in hoeverre de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld door een combinatie van de systematiek van prioritering en gemeentelijke stimuleringsbeleid, meer kan sturen op het gebied van bijvoorbeeld doelgroepen, woningbouwcategorieën, warmtetransitie, energieopwekking, bouwmaterialen, transitie naar duurzame mobiliteit, wateropvang, versterking en groen in de wijk;
2. De uitkomsten van deze verkenning voor 1 oktober 2018 aan de Raad voor te leggen;
3. Op basis van deze verkenning voor 1 december 2018 een voorstel aan de Raad te doen om op bovenstaande gebieden extra randvoorwaarden te stellen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Naam en ondertekening

GroenLinks: Hanno Krijgsman

.....

BBO: Dia Vennis

.....

PvdA: Elbert Elbers

.....

CU: Hanny van Brakel

.....

D66: Hans van den Moosdijk

.....

Bijlage 32: M-16

Motie

Titel: Fietspad langs Linge

Agendapunt: Kadernota 2019

Datum: 3 juli 2018

De Gemeenteraad van Overbetuwe, in vergadering bijeen op 3 juli 2018

Overwegende / gelezen hebbende dat:

13. In de Kadernota het fietspad langs de Linge onderdeel is van een Ontwikkelingsvisie Linge.
14. Hierbij gesteld wordt dat in de Toekomstvisie+, het landschapsontwikkelingsplan en de Nota recreatie de Linge is benoemd als landschappelijke, ecologische en recreatieve drager;
15. Om hieraan invulling te geven nader onderzoek nodig is en de ontwikkeling van het (recreatieve) fietspad hierin meegenomen wordt;
16. Het Waterschap en Provincie betrekken wordt bij het opstellen van deze visie mede voor realisatie en financiering van het project;
17. Hiervoor de volgende PNL-posten in de Kadernota zijn opgenomen:
 - Eenmalig budget vast te stellen visie 2019:
 - invest. eenm. BCF: 50.000;
 - Reserves e.d.: 50.000;
 - Netto inv. eenmalig: 0;
 - Uitvoeringsmaatregelen 2021:
 - invest. eenm. BCF: pm;
 - Netto inv. eenmalig: pm;
 - Lasten 2022: pm.

Verzoekt het College:

1. Alles in het werk te stellen om in de begroting 2019 een bedrag te kunnen opnemen voor de voorbereiding van een vrijliggend fietspad langs de Linge voor recreatief- en woonwerkverkeer tussen Zetten en Elst (Waterrijk, aansluiting op fietspad langs de Linge in de gemeente Lingewaard);
2. De raad te informeren in hoeverre het nuttig dan wel wenselijk is dit fietspad onderdeel te laten uitmaken van een bredere ontwikkelingsvisie voor de Linge;
3. Met o.a. provincie en waterschap in gesprek te blijven over o.a. mogelijkheden als cofinanciering;
4. In de Kadernota 2020 middelen vrij te maken om dit fietspad te realiseren.

Naam en ondertekening

GroenLinks: Hanno Krijgsman

CDA: Jackie Versluis

PvdA: Elbert Elbers

D66: Hans van den Moosdijk

VVD: Peter de Waard

BBO: Dia Vennis

Bijlage 33:

M-17

MOTIE

De Raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen d.d. 3 juli 2018

Overwegende dat:

1. Zowel gemeente als jeugdprofessionals aangeven dat er een gebrek is aan samenwerking en regie in de 0de en 1ste lijn jeugdhulp.
2. In de gemeente Overbetuwe meer doorverwijzingen plaatsvinden naar de 2^e lijn jeugdhulp dan elders in Nederland (zie: waar staat je gemeente.nl).
3. Deze situatie zowel verstekkende gevolgen heeft voor betreffende gezinnen als voor de gemeentefinanciën.
4. Sociale teams uitermate geschikt zijn om samenwerking op uitvoeringniveau in de praktijk te brengen.
5. Sociale teams bij uitstek het middel zijn om een integrale aanpak te verwezenlijken.
6. We op dit moment al zien dat er vanuit de kernteams een belangrijke preventieve werking uitgaat op WMO-gebied.
7. Het college voornemens heeft om de sociale kernteams in de gemeente verder te professionaliseren.

Verzoekt het college om:

1. Om per kernteam een gecertificeerde jeugdhulp professional toe te voegen.
2. De kernteams een centrale rol toe te bedelen in de preventieve jeugdzorg en hen hiervoor ook de daarvoor benodigde bevoegdheden te geven.

Carla van Kerkhof (GL)
Elbert Elbers (PvdA)
Hanny van Brakel (CU)

Bijlage 34: M-18

Motie

Titel: Versnelling Routekaart Duurzaamheid

Registratienummer:

Agendapunt: 5. Coalitieprogramma en Kadernota 2019

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering bijeen d.d. 03 Juli 2018

Overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

- Het college volgens het coalitieakkoord 2018-2022 zwaar wil inzetten op het thema duurzaamheid
- Dit streven is opgenomen in de Kadernota 2019 en wordt vertaald naar een versnelling van de eerder door de raad vastgestelde Routekaart duurzaamheid
- Deze hogere ambitie zeker nodig is gezien de eerste resultaten van de monitoring van de uitvoering van de routekaart over 2017, waaruit een stijging in plaats van een daling van het energieverbruik blijkt
- Deze hogere ambitie in het coalitieakkoord, noch in de Kadernota, SMART wordt gemaakt
- Veel gemeenten dat wel doen door bijvoorbeeld als doel te stellen: CO2-neutraliteit in 2030
- In de 'PNL post 44. Verduurzaming' voorgesteld wordt voor de versnelling structureel € 150.000 extra te begroten tot een jaarlijks bedrag van € 200.000
- Dit volgens de omschrijving van de PNL post gaat om procesgeld
- In de antwoorden op de technische vragen van diverse partijen, waaronder D66, over de besteding van deze procesgelden niet helder wordt waaraan dit geld wordt besteed
- In de antwoorden bijvoorbeeld wordt gesproken over investeringen in eigen gemeentelijk vastgoed en E-voertuigen alsmede over het faciliteren, nader onderzoek en aanjagen van grootschalige opwekking van wind- en zonne-energie

Vraagt het College om:

- In het najaar van 2018 (voor de begroting 2019) te komen met een uitvoeringsplan versnelling routekaart Duurzaamheid;
- In het uitvoeringsplan een duidelijke SMART ambitie op te nemen, bijvoorbeeld CO2-neutraal in 2030;

- In het uitvoeringsplan een tijdpad op te nemen dat leidt tot realisatie van het gestelde doel
- In het uitvoeringsplan helder op te nemen waaraan het beschikbaar gestelde budget van jaarlijks € 200.000 wordt besteed met daarbij een onderscheid naar procesgelden, projectinvesteringen, gelden voor maatregelen en subsidies e.d.;
- bij onderbesteding van het jaarlijks beschikbare budget de ruimte beschikbaar te houden voor maatregelen, die ten goede komen aan het realiseren van klimaatdoelstellingen.

Naam en ondertekening

D66 Overbetuwe	Hans van den Moosdijk
PvdA	Elbert Elbers
CU	Hanny van Brakel
Groen Links	Hanno Krijgsman

Bijlage 35:

M-19

Motie

Onderwerp: Energieneutraal MFC Valburg en energieneutraal bouwen

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 juli

overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

1. het college in haar kadernota op pagina 3 aangeeft ‘vanzelfsprekend’ zelf ‘het goede voorbeeld’ te willen geven ‘via verduurzaming gemeentelijk vastgoed’
2. de Dorpsraad van Valburg aangeven graag een energieneutraal MFC gerealiseerd te willen zien
3. de gemeente eerder heeft aangegeven hiervoor geen budget beschikbaar te hebben

verzoekt het college om:

- Het MFC in Valburg energieneutraal en aardgasloos te realiseren en de overschrijding te melden in de begroting 2019

Ondertekening en naam:

D66 Overbetuwe	Mariël de Vries
GroenLinks	Hanno Krijgsman
BBO	Ard op de Weegh

Bijlage 36:

M-20

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: SMART doelstellingen en indicatoren in de P&C cyclus

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 3 juli 2018

overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

1. In het nazorgonderzoek van de rekenkamer geconstateerd wordt dat er nog onvoldoende aanvullende beleidsindicatoren bij de eerste w-vraag zijn opgenomen in de begroting en overige stukken uit de P&C cyclus
2. Bij technische vragen over de stukken uit de P&C cyclus diverse fracties wederom opmerkingen hebben gemaakt over het gebrek aan SMART formuleren van doelen
3. De organisatie aangeeft dat SMART formuleren van doelstellingen lastig is.
4. De Raad hierin net zo goed haar verantwoordelijkheid heeft om bij het stellen van de kaders SMART te formuleren
5. Ook bij verbonden partijen het beter formuleren van de doelstelling en verwachtingen kan helpen bij grip op de verbonden partijen

spreekt uit dat / nodigt het college uit om:

1. budget vrij te maken en daarmee in 2019 een training te organiseren voor ambtelijk apparaat, college en raad met als doel beter leren om doelen en beleidsindicatoren te formuleren
2. met ingang van 1 januari 2019 (ingaaande jaarstukken 2018) consequent waar mogelijk beleidsindicatoren (prestaties/resultaten en indicatoren) en op te nemen in alle stukken van de P&C cyclus en op te stellen beleidsnota's en hierop ook consequent te rapporteren
3. een ambassadeur of mentor aan te wijzen binnen de ambtelijke organisatie en de raad/griffie om te ondersteunen waar nodig om zowel ambtelijke stukken als stukken van de raad SMART te maken

Ondertekening en naam:

D66 Overbetuwe	Mariël de Vries
GL	Hanno Krijgsman
PvdA	Elbert Elbers
BBO	Ard op de Weegh

Bijlage 37:
M-21

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Doen wat nodig is

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d.

overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

1. dat een derde van de ouderen die zelfstandig wonen een beperking heeft en Ruim een derde van de 16-plussers geeft mantelzorg of doet vrijwilligerswerk in de zorg of ondersteuning.*
2. van de mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben meldt een voerde dat de verschillende regelgeving niet op elkaar is afgestemd, of zelfs elkaar uitsluiten.
3. nog steeds veel mensen ervaren van het ene loket naar het andere loket te worden doorgestuurd.

Roept het college op om:

1. *op het brede sociale domein zich optimaal in te spannen om tot een eenduidige toegang voor onze inwoners te komen en daarbij ook echt tot oplossingen te komen waarbij de leefwereld van de burger centraal staat en niet de systemen van waaruit gewerkt wordt.*
2. *Het College wordt ook gevraagd om na te denken over een manier waarop de raad geïnformeerd kan worden over dilemma's, creatieve oplossingen en kansen. Niet de budgetten en de regels moeten leidend zijn, maar de vraag wat mensen nodig hebben.*

En roept de Raad op om in februari 2019 te bezien wat nodig is om bovengenoemde casuïstiek 'op te lossen' d.m.v. bespreking tijdens politieke avond.

Ondertekening en naam:

Dorien Kloosterman
Elbert Elbers

CDA
PvdA

*rapport SCO 27 juni 2018 "Evaluatie Hervorming Langdurige Zorg"

Bijlage 38:

M-22

Motie

Registratienummer:

Onderwerp: Ontsluiting RTG – Knooppunt 38

De raad van de gemeente Overbetuwe in vergadering d.d. 03-07-2018

overwegende / gelezen hebbende / constaterende dat:

1. Er in het coalitieprogramma 2018-2022 is opgenomen dat wij de verkeersinfrastructuur (inclusief veilige fietsverbindingen) gereed willen hebben voordat de Railterminal Gelderland in gebruik wordt genomen en daarom de noodzakelijke aanpassingen van Knooppunt 38 vervroegd uitvoeren.

2. Dit belangrijke tekstonderdeel mist in de tekst van de Kadernota 2019, bij hoofdstuk 2 Verkeer, vervoer en waterstaat in het gedeelte van de realisatie van Knoop 38.

3. Het goed is om als volgorde eerst de verkeersinfrastructuur inclusief veilige fietsverbindingen gerealiseerd te hebben voordat de Railterminal in gebruik wordt genomen. Op deze wijze worden gevaarlijke situaties tot een minimum beperkt tijdens de aanleg van deze projecten.

Roept het college op:

Om in overleg te treden met provincie en gemeente Nijmegen en eventueel andere belanghebbenden (zoals Rijkswaterstaat) om er alles aan te doen om er voor te zorgen dat de eerder genoemde volgorde daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

Toelichting:

Voor de realisatie van Knoop 38 zijn door de gemeenteraad in oktober 2017 kaders gesteld en is een amendement aangenomen. Op basis van de kaders is een overeenkomst met de provincie Gelderland gesloten. In de overeenkomst is bepaald dat de provincie verantwoordelijk is voor de realisatie van de RTG en de ontsluitingsweg, met de bijbehorende inpassingsmaatregelen. Voor de zogenaamde gebiedsmaatregelen is de gemeente verantwoordelijk.

Ondertekening en naam:

Paul de Vries – Gemeentebelangen Overbetuwe

Hanno Krijgsman – Groen Links

Elbert Elbers - PvdA